

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2020

Zoologická zahrada Ústí nad Labem

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2020

Členství v organizacích

WAZA
World Association
of zoos and Aquariums

**SPECIES
360**

Global information
serving conservation.

UCSZOO
UNIE ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH
ZOOLOGICKÝCH ZÁHRAD

ČSO

KOALICE PROTI
PALMOVÉMU OLEJI

Údaje o zoo

Zoologická zahrada Ústí nad Labem, příspěvková organizace

Drážďanská 23

400 07 Ústí nad Labem

Česká republika

Právní forma: příspěvková organizace

IČ: 00081582

DIČ: CZ00081582

Tel.: +420 475 503 354

+420 475 503 421

E-mail: zoo@zoousti.cz

Internet: www.zoousti.cz, www.choboti.cz

Název: Zoologická zahrada Ústí nad Labem, příspěvková organizace

Sídlo: Drážďanská 23, 400 07 Ústí nad Labem, Česká republika

Zřizovatel: statutární město Ústí nad Labem

Sídlo: Velká Hradební 8, 400 01 Ústí nad Labem

IČ: 00081531

Primátor města: PhDr. Ing. Petr Nedvědický

Statutární zástupce zoo: MVDr. Dušan Usvald

Za věcnou správnost příspěvků odpovídají autoři.

Obsah

Členství v organizacích	1
Údaje o zoo	2
Úvodní slovo ředitele	4
Zoologický útvar	6
Činnost zoologického útvaru	7
Veterinární péče	14
Výživa a krmení	16
Změny u tuleňů obecných	19
Rekonstrukce vnitřních expozic v pavilonu exotária	22
Zasířování voliéry pro supy himálajské	25
Chov osla somálského	27
Výročí chovu zeber Hartmannové	30
Stavy zvířat	33
Odchovy	48
Ochranařské projekty	51
Projekt Pesisir Balikpapan	52
Centrum pro zvířata v nouzi	55
Činnost Centra pro zvířata v nouzi	56
Ekonomicko-personální útvar	60
Činnost ekonomicko-personálního útvaru	61
Útvar kontaktu s veřejností	68
Činnost útvaru kontaktu s veřejností	69
Adopce a patroni	79
Provozní útvar	89
Činnost provozního útvaru	90
Personální obsazení	95
Personální obsazení	96

Úvodní slovo ředitele

Motto: „Tam svět se hne, kam se síla napře.“

Vážení přátelé, návštěvníci a milovníci zoologických zahrad,

slova do této výroční zprávy píši jako nově jmenovaný ředitel Zoologické zahrady Ústí nad Labem. Jmenování přišlo velmi rychle a pro mě i ostatní asi i nečekaně. Beru to jako velkou pracovní výzvu, ale také osobní zkušenost. Podílet se na vedení a rozvoji zoo a na nápravě některých věcí je nejen pracovní úkol, ale také otázka prestiže a osobního profesního růstu. Vedení se budu věnovat do doby zvolení nového šéfa. Moje sna-

ha bude směřována především k celkové nápravě vnímání zoo, zejména její prezentace vůči veřejnosti a návštěvníkům. Rovněž bude důležité okamžitě reagovat na výtky EAZA a kontrolního zjištění Magistrátu města Ústí nad Labem. Naše zoo má přes některé nedostatky velký potenciál rozvíjet se a stát se plnohodnotným členem jak domácích, tak mezinárodních institucí. Pro rozvoj zoo je důležitý společný zájem všech politických stran a hnutí v zastupitelstvu města Ústí nad Labem, pokud možno i v následujících volebních obdobích. V současné době se tuto strategii daří naplňovat. Došlo k narovnání vztahů a oboustranné komunikaci mezi zoo, zastupiteli i radou města.

Zlepšení sebe prezentace zoo, které již probíhá, je přímou podmínkou zvýšení celoroční návštěvnosti. Moderní spravování facebookové a webové stránky zahrady a přiblížení aktuálního dění návštěvníkům má velmi kladné ohlasy. Lidé se zapojují do diskusí, mají mnoho dotazů na chod zoo a budoucnost zvířat. Zlepšení a zdůraznění prezentace zřizovatele je rovněž důležité. Zřizovatel je pro zoo významným poskytovatelem finančních prostředků. V koronavirové krizi (nevíme dosud, co nás čeká) velmi saturují výpadky financí ze vstupného nákupy patronací, adopcí a darů pro zvířata. Touto cestou bych chtěl velmi poděkovat všem našim patronům a adoptivním rodičům. Díky vašim finančním příspěvkům můžeme učinit další krok ke zlepšení a stabilizaci podmínek chovu našich zvířat.

Pojďme všichni v tom novém roce 2021 ten mnohdy negativní pohled na zoologickou zahradu změnit. Zapomeňme na vše špatné, co nás v tom minulém roce potkalo. Ale zároveň se poučme z toho, co minulý rok přinesl, a vyzdvihněme to dobré,

co v nás zůstalo. Nekladme si velké cíle a přehnané požadavky najednou v krátkém čase. Naplňujme naše sny a cíle tak, abychom nezklamali sebe nebo naše blízké.

Přeji všem milovníkům a návštěvníkům naší zoologické zahrady v Ústí nad Labem jen to nejlepší v budoucnosti. Stabilní zoologickou zahradu se spoustou zdravých, spokojených a ikonických zvířat. Zahradu rozrůstající se o nové expozice a odborníky, kteří budou svůj chovatelský um využívat ve prospěch všech zvířat. Především vám, vážení návštěvníci, přeji radost a zážitek z návštěvy naší zoo.

Přeji všem zaměstnancům zoologické zahrady v Ústí nad Labem především radost a spokojenost. Radost ze své práce, neboť ta je nejdůležitější pro pohodu a chov našich zvířat. Nebude-li práce odvedena s radostí, nemůžou být spokojená ani zvířata. Práce u zvířat byla vždy výsadou jen těch lidí, kteří zvířatům rozumějí a mají je rádi. Poté může přijít spokojenost nás všech.

Přeji všem zvířatům, nejen těm našim v zoo, zdraví, ochranu, lásku všech ošetřovatelů a přízeň nás všech a hlavně návštěvníků. Bez lidí milujících přírodu nebude zvířat ani v zoo, ani ve volné přírodě. Přeji všem jen to nejlepší.

veterinář a ředitel Zoo Ústí nad Labem MVDr. Dušan Usvald

Zoologický útvár

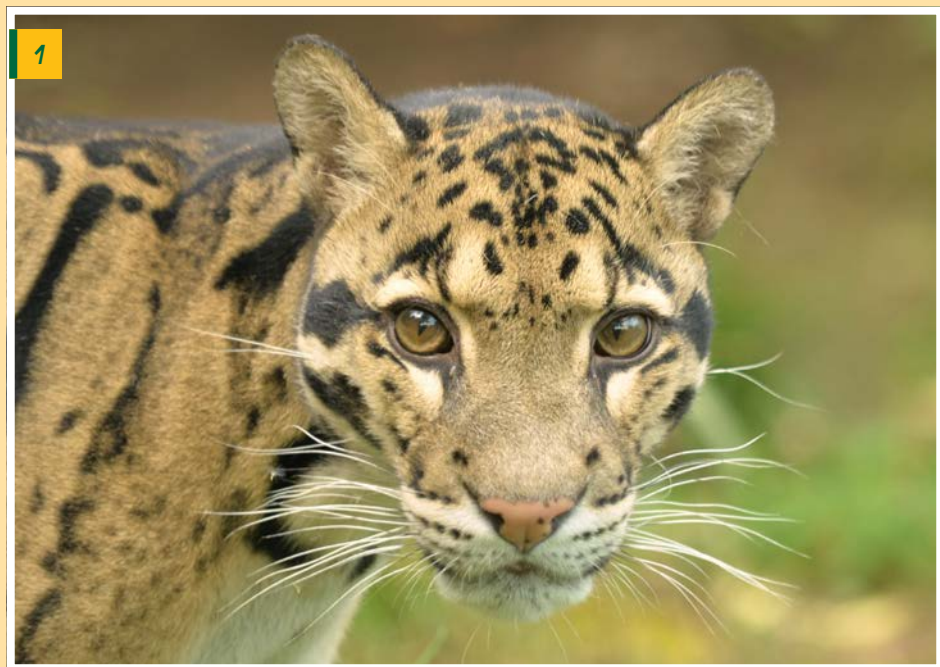
Činnost zoologického útvaru

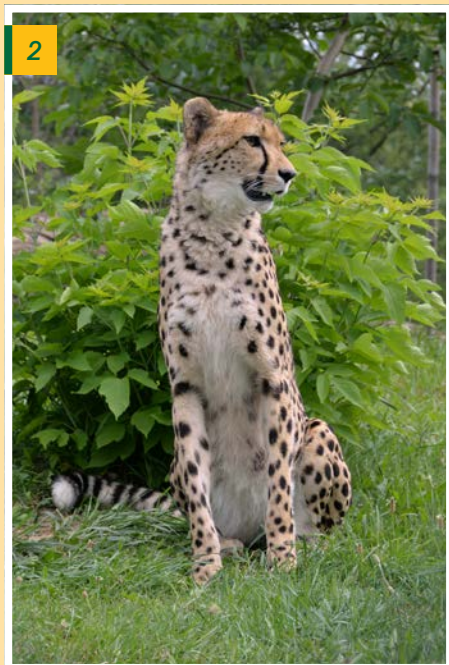
Ing. Lukáš Štěřba

Ke 31. 12. 2020 chovala naše zoo celkem 223 druhů (v počtu 1 570 jedinců), což je o jedenáct druhů méně než v roce 2019. Dále jsme v roce 2020 chovali 51 druhů, pro něž je veden Evropský záchranný program (EEP) nebo je vedena Evropská plemenná kniha (ESB). Za rok 2020 se rozmnožilo celkem 51 druhů. Narodilo se celkem 271 mláďat a povedlo se jich odchovat 152.

SAVCI

Ke dni 31. 12. 2020 bylo v naší zoo chováno celkem 63 druhů savců v počtu 278 jedinců. V roce 2020 byl v naší zoo ukončen chov celkem čtyř druhů. Prvním z nich byl **tamarín pinčí** (*Saguinus oedipus*). Dále došlo k úhynu posledního starého samce **kočkodana bělohrdlého** (*Cercopithecus albogularis*) a staré samice **hulmana stříbrného** (*Trachypithecus cristatus*). Z důvodu změny druhové skladby v pavilonu exotária byl přesunut pár **morčat uruguayských** (*Cavia magna*) do jiného chovatelského zařízení. Naopak se do zoo vrátil samec **levharta obláčkového** (*Pardofelis nebulosa*) – **foto 1**.

Významného úspěchu jsme se opět dočkali u **lenochodů dvouprstých** (*Choloepus didactylus*). Naším dvěma samicím se narodila dvě mláďata, odchovat se podařilo jedno z nich. Koncem roku byla transportována do Španělska samice, která se narodila v roce 2019. V pavilonu exotária byla zrekonstruována expozice po tamarínech pinčích pro **kaloně pobřežní** (*Pteropus hypomelanus*). Zároveň do naší původní skupiny přibylo šest nových jedinců ze Zoo Lipsko a následně jsme se v prosinci ihned dočkali mláďete.

Jako každý rok se narodila mláďata **lemurům kata** (*Lemur catta*). Celkem se podařilo odchovat hned šest mláďat. U nově sestaveného páru **lemurů vari** (*Varecia variegata*) se bohužel narodilo mrtvé mláďe. U drápkatých opiček do-

šlo k několika změnám. Rozhodli jsme se ukončit chov tamarínů pinčích a posílit chov ostatních druhů. K osamocenému samci **lvíčka zlatého** (*Leontopithecus rosalia*) jsme přivezli samici ze Zoo Beauval. U **tamarínů žltorukých** (*Saguinus midas*) došlo k úhynu jednoho z našich dvou samců. Koncem roku jsme ještě stihli získat novou samici ze Zoo Opole. I letos se našemu páru **tamarínů bělohubých** (*Saguinus labiatus*) narodila dvojčata a obě mláďata se podařilo odchovat.

Celkem čtyřem druhům starosvětských primátů se podařilo úspěšně odchovat mláďata. Prvním z nich byl **kočkodan Brazzův** (*Cercopithecus neglectus*). Rodina kočkodanů se rozrostla o jedno mláďe. Druhým druhem je **gueréza pláštiková** (*Colobus guereza caudatus*). Zkušené samici Doris se narodil samec. Tlupa **mandrilů rýholicích** (*Mandrillus sphinx*) se také rozrostla o jedno mláďe. V budoucnu budeme řešit obměnu chovného samce a zapojení mladých samic do reprodukce. Posledním úspěšně se rozmnožujícím druhem primátů je **makak kápoový** (*Macaca radiata*). Zkušené samici se narodilo jedno mláďe.

U **surikat** (*Suricata suricatta*) jsme sestavili nový chovný pár, který během roku hned odchoval celkem deset mláďat. Dalším úspěšně sestaveným párem byly **pandy červené** (*Allurus fulgens*). Šestileté samici, která k nám přicestovala v roce 2019, se narodil sameček. Poslední mláďe se v naší zoo narodilo v roce 2015. Velkého úspěchu jsme se dočkali u **nosálů bělohubých** (*Nasua narica*). Našemu harmonizu-

jícímu páru se narodily dvě samice. I letos probíhal odchov pouze za přítomnosti samice. Samce jsme několik dní před porodem oddělili, neboť se nám to v minulosti osvědčilo. U **geparda štléhého** (*Acinonyx jubatus*) došlo k posílení chovu této kočkovité šelmy. Začátkem roku jsme ze zoo ve Varšavě přivezli mladou samici (**foto 2**). V roce 2021 ji budeme zkoušet spojovat s naším samcem. Bohužel došlo k úhynu staré samice **levharta mandžuského** (*Panthera pardus orientalis*). V současné době tedy chováme pouze samce tohoto ohroženého druhu šelem. Samec Rusher je bohužel již také starý. V budoucnu ale určitě chceme v chovu těchto šelem pokračovat. Naneštěstí uhynul i samec **irbise** (*Panthera uncia*), u kterého byla diagnostikována akutní gastroenteritida. Na podzim jsme ale dovezli z Itálie nového mladého samečka. Spousta událostí se odehrála u našich **tuleňů obecných** (*Phoca vitulina*). Začátkem roku jsme chovali pouze samce Caspera. V té době bohužel nebyly žádné možnosti brzkého sehnání samice. Rozhodli jsme se proto dočasně dovést druhého samce jménem Robbie. Oba spolu vycházeli bez problémů a nezaznamenali jsme nějaké komplikace. Koncem roku se nám naskytla možnost transportovat dvě nové samice. Samce Robbieho jsme tedy přesunuli do jihlavské zoo. V listopadu jsme z Francie přivezli mladou samici Aymu a v prosinci pak z Nizozemska téměř dvanáctiletou samičku Sally. Obě samice byly nejdříve umístěny do zázemí.

U **zeber Hartmannové** (*Equus zebra hartmannae*) byl naším cílem především odsum mladých samců, abychom uvolnili kapacity. Žádné zebry jsme z toho důvodu v roce 2020 nepřipouštěli. V srpnu jsme na základě doporučení transportovali mladého hřebce (*2018) do Auvergne. V současné době tedy máme dva chovné hřebce a dva mladé hřebce, které do venkovního výběhu použijeme společně. Pro staršího z nich stále hledáme umístění. Mladší by zde mohl zůstat a v budoucnu nahradit jednoho z našich starších chovných hřebců (Eddi, který je starý 18,5 roku). Na jaře roku 2021 máme v plánu nechat zabřeznout tři klisny. Významnou událost jsme však zaznamenali 15. 11. 2020, kdy jsme oslavili 45. výročí chovu zeber v naší zoo. U **oslů somálských** (*Equus africanus somaliensis*) jsme se dočkali hned dvou hříbat samčího pohlaví (**foto 3**). Jednalo se o další mláďata po šesti letech.

Další mláďata se narodila u **antilop jeleních** (*Antilope cervicapra*), a to celkem osm. Ve stádě **vodušek jelenovitých** (*Kobus ellipsiprymnus defassa*) se narodil sameček a samička. U asijských antilop **nilgau** (*Boselaphus tragocamelu*) se narodilo jedno mládě. V roce 2020 bohužel uhynula již stará samice **velblouda dvouhrbého** (*Camelus bactrianus*), zároveň jsme ale získali zkušeného samce. Doufáme tedy, že se nám podaří obnovit úspěšný chov z minulých let. U **alpak** (*Lama pacos*) se nám narodila celkem tři mláďata (2,1). U **lam krotkých** (*Lama glama*) se narodila dvě mláďata, ale odchovat se podařilo pouze jedno.

Výběh **anoa nížinných** (*Bubalus depressicornis*) byl zrekonstruován, abychom mohli navázat na úspěšnou historii chovu těchto nejmenších turů. Ze zoologické zahrady v Amsterdamu jsme přivezli mladého samce Raviho a zároveň jsme poskytli našeho

samce Matěje do zoologické zahrady v Paříži. Na podzim jsme ještě přivezli mladou samičku, kterou jsme plánovali zapojit do chovu společně se samcem Ravim. Bohužel ale měsíc po transportu samička uhynula. Na Venkovském dvorku se narodilo celkem 15 jehňat **ovcí kamerunských** (*Ovis aries aries*) a 9 kůzlat **koz holandských zakrslých** (*Capra hircus*).

U jelenovitých jsme se dočkali mláďat u **muntžaka malého** (*Muntiacus reevesi*). Celkem se narodila dvě mláďata. U **siků vietnamských** (*Cervus nippon pseudaxis*) se narodilo celkem šest mláďat, odchovat se povedlo pět. Ve stádě **jelenů bělohubých** (*Cervus albirostris*) došlo k odsunu dvou mladých samců do samčí skupiny v Zoo Karlsruhe. Zároveň jsme z této německé zoo přivezli nového chovného jelena. Tento samec se v roce 2014 narodil v Hilvarenbeeku. V roce 2020 se nám narodila celkem čtyři mláďata, odchovat se podařilo dva samečky.

PTÁCI

Ke 31. 12. 2020 bylo v naší zoo chováno celkem 53 druhů ptáků v počtu 202 jedinců.

V roce 2020 došlo k ukončení chovu čtyř druhů. Uhynula poslední stará samice **čírky dvouskvrnné** (*Anas formosa*). Byl přesunut samec **ary arakangy** (*Ara macao*) a ukončen chov **neofémy tyrkysové** (*Neophema pulchella*). Dále jsme se rozhodli ukončit v zázemí chov **banánovce obecného** (*Musophaga violacea*). Na druhé straně jsme začali s chovem **dytíka velkého** (*Burhinus grallarius*) – **foto 4**. Z Ostravy jsme získali nepříbuzný pár, který je v nové voliére spolu s **kysráčky modrolícími** (*Entomyzon cyanotis*).

U vrubozobých se vylíhla mláďata u **kachniček mandarínských** (*Aix galericulata*), celkem se podařila odchovat čtyři mláďata. Dále pak tři mláďata u **kachničky šedoboké** (*Callonetta leucophrys*).

U **supů himálajských** (*Gyps himalaensis*) jsme museli provést operaci nohy u staršího samce. Bohužel se rána nehojila dobře a nakonec bylo nutné nohu amputovat a samec následně uhynul. Aby zde samice nebyla sama, dohodli jsme se s kolegy ze Zoo Zlín, že si samici vezmou. Chov supů ale v Ústí neskončil. Za podpory Nadače ČEZ byla zasíťována voliéra nad gepardem, do níž jsme umístili nový mladý pár. Samec se vrátil z deponace ze Zoo Liberec a samice byla vyměněna se Zoo Zlín.

Samce **křepelky korunkaté** (*Rollulus rouloul*) jsme dopárovali mladou samicí a ještě v téže roce samička odchovála tři mláďata. **Holubům chocholatým** (*Ocyphaps lophotes*) se podařilo odchovat jedno mládě.

Asi nejvíce mláďat se vylíhlo u **papoušků vlnkovaných** (*Melopsittacus undulatus*), celkem bylo odchováno osmnáct mláďat. Ve voliére australského ptactva odchovávaly **neofémy ozdobné** (*Neophema elegans*) jedno mládě, **amadiny diamantové** (*Emblema guttata*) dvanáct mláďat, **amadiny Gouldové** (*Chloebia gouldiae*) sedm mláďat a **pásovník dlouhoocasý** (*Poephila acuticauda*) jedenáct mláďat.

Podařilo se nám rozmnožit hned tři druhy sov. **Sovám páleným** (*Tyto alba*) se povedlo odchovat samečka. Novému páru **sýčka obecného** (*Athene noctua*) se podařilo odchovat dvě mláďata a **sovicím sněžním** (*Nyctea scandiaca*) hned tři.

Úspěšný chov zoborožců vrásčitých (*Aceros corrugatus*) pokračoval i v roce 2020. Bohužel došlo k úhynu starého páru. Úspěch v podobě mláďat teď převzal druhý mladý pár (**foto 5**), kterému se podařilo odchovat hned tři mláďata (1,2).

Letos se nám podařil i úspěšný odchov u majny Rothschildovy (*Leucopsar rothschildi*). Pár měl během roku celkem tři mláďata, odchovat se podařilo jednu samičku.

PLAZI

V roce 2020 byl v naší zoo ukončen chov několika ektotermních živočichů – leguánovce obojkového (*Crotaphytus collaris*), leguána pustinného (*Dipsosaurus dorsalis*), agamy vousaté (*Pogona vitticeps*), leguánka ostnitého (*Sceloporus magister*) – a naopak návštěvníci mohou vidět nově leguána nosorohého (*Cyclura cornuta*) – **foto 6** nebo želvu podlouhlou (*Indotestudo elongata*).

Ze želv se nám podařilo rozmnožit želvu uhlířskou (*Chelonoidis carbonaria*) a želvu zelenavou (*Testudo hermanni*). U hadů došlo k odchovu u korálovky mexické (*Lampropeltis mexicana greeri*) a u korálovky sedlaté sinalojské (*Lampropeltis triangulum sinaloae*).

OBOJŽIVELNÍCI

Ke 31. 12. 2020 jsme chovali celkem 13 druhů v počtu 88 jedinců. Během roku došlo k ukončení chovu pouze jednoho druhu, a to **rosnice šalamounské** (*Litoria thesaurensis*).

RYBY A PARYBY

Ke 31. 12. 2020 jsme chovali v naší zoologické zahradě celkem 47 druhů ryb v počtu 847 jedinců a 1 druh paryb v počtu 2 jedinců. Během roku došlo k ukončení chovu těchto druhů: **tetra červenoskvrnná** (*Hyphessobrycon erythrostigma*), **halančík pestrý** (*Aphyosemion australe*), **kančík příčnopruhý** (*Amatitlania nigrofasciata*) a **vrubozubec paví** (*Astronotus ocellatus*).

U paryb došlo k výměně chovaného druhu. **Trnuchy skvrnité** (*Potamotrygon motoro*) byly nahrazeny **trnuchami Orbignyho** (*Potamotrygon orbignyi*) – **foto 7**.

Veterinární péče

MVDr. Dušan Usvald

V roce 2020 zajišťovaly veterinární preventivní a léčebnou péči v zoologické zahradě dva subjekty. MVDr. Dušan Usvald jako hlavní veterinář pro zoo a Sdružení veterinárních lékařů a služeb MVDr. Václav Poživil v Centru pro zvířata v nouzi.

Stejně jako v minulých letech, probíhala spolupráce s jinými kolegy veterináři (MVDr. Kristýna Hodinová, MVDr. Daniel Petrák), ale také jsme spolupracovali s ostatními institucemi a laboratořemi, konkrétně se Státním veterinárním ústavem Praha, inspektory Státní veterinární správy ČR, Veterinární a farmaceutickou univerzitou Brno, Vedilab, s. r. o., Tilia Laboratories – laboratoř MUDr. Pekové, Laboklin a dalšími, kterým patří velké poděkování a zásluhy za veterinární činnost nejen pro zoo.

K práci veterináře v zoologické zahradě patří především preventivní, ale také léčebná činnost. Během roku 2020 byla zajištěna preventivní péče podle vakcinačního a preventivního veterinárního plánu. Léčba a vyšetření zvířat se provádějí dle metodiky Státní veterinární správy ČR a vyhlášky Ministerstva zemědělství, požadavků EAZA a BALAI. Konkrétně se jedná například o vyšetření trusu na parazitózy, různých vzorků na infekční onemocnění přenosná na zvířata, ale i na lidi. Jedná se také o kontrolu životních podmínek zvířat v chovu, dodržování enrichmentových prvků a také se provádí kontrola kvality krmení a napájení.

Léčebná činnost je neméně důležitá, ale vždy je odrazem toho, jaký důraz je kladen na činnost preventivní. I přes veškerou snahu a péči o zvířata dochází ke vzniku onemocnění. V poslední době vzrostla úroveň poznání o chorobách exotických zvířat, je dostupné velké množství odborné literatury a mezinárodní komunikace mezi chovateli a veterináři velmi usnadňuje případnou léčbu.

Jako zmínku o veterinární práci v zoo vybírám nejzajímavější případy.

Výrazně se stabilizoval zdravotní stav orangutana Ferdy, který tak mohl být bez nutnosti anestezie 8. 6. 2020 přemístěn do své původní expozice.

U samce mandrila rýholícího Alberta byla provedena anestezie z důvodu nechutenství a pozorovaného váhového úbytku. Byla mu odebrána krev a zjištěna hepatopatie, tj. poškození jater. Byla nasazena dlouhodobá terapie léky navozujícími regeneraci jater a při následném odběru krve po dvou měsících bylo zjištěno uzdravení a návrat jaterních enzymů do fyziologických hodnot.

Rovněž u samice velblouda dvouhrbého Fatimy jsme zaznamenali počátkem roku mírné nechutenství. Kontrolou chrupu jsme zjistili ostré hrany a přerůstání všech stoliček. Ve spolupráci s MVDr. Hodinovou jsme provedli úpravu chrupu broušením. Současně byla Fatimě odebrána krev a proveden ultrazvuk dutiny břišní. Obě vyšetření odhalila záněť a volnou tekutinu v dutině břišní. I přes intenzivní terapii antibioty-

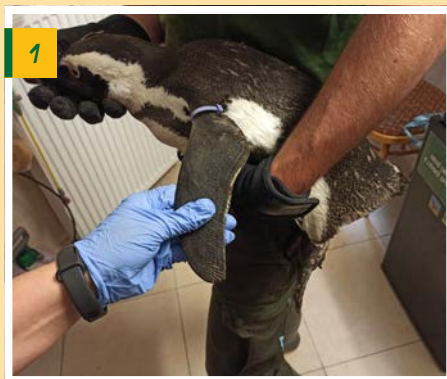
tiky došlo k rychlému vzniku peritonitidy a velkému zhoršení zdravotního stavu. Po zhodnocení všech možností jsme přistoupili k eutanazii zvířete. Provedená pitva odhalila rozsáhlou hnisavou peritonitidu po ruptuře jaterního abscesu.

Po celý rok jsme se potýkali s klostridiovou infekcí u tučňáků brýlových (**foto 1**). Došlo k úhynu tří kusů. Pitva a molekulárně-biologické vyšetření odhalily toto zákeřné onemocnění. U dvou kusů se podařilo onemocnění zdolat pomocí intenzivní péče. Jako reakce na tento stav jsme přehodnotili systém chovu a zoohygienu u tučňáků. Pláž u horního výběhu byla celkově sanována a žlutý písek byl vyměněn za oblázky. Rovněž bude doplněna filtrace vody o UV dezinfekci a další filtraci.

U samice slona indického Delhi byl nastaven pravidelný odběr krve za účelem sledování celkového zdravotního stavu a hematologického a biochemického vyšetření. Rovněž jsme provedli USG vyšetření dělohy a vaječníků (**foto 2**). To potvrdilo neměnný stav na orgánech zjištěný minulým vyšetřením, které určilo, že Delhi již nikdy nebude zapojena do reprodukce. Sledujeme rovněž pravidelně zdravotní stav jejích končetin a doplňujeme o RTG vyšetření kopýtek.

Velkým posunem ve veterinární péči v zoo byl dovoz anestetika Captivon, což je jedinečné anestetikum ve veterinární medicíně exotických kopytníků, především zebber, žiraf a antilop. Umožňuje bezpečnou anestezii pro zvíře a antidotem Trexonil pak jeho rychlé vyvedení z anestezie. Velký dík za to patří MVDr. Jurkovi z liberecké zoo a Jizerské lékárně Liberec, kteří celou akci dovozu této látky do ČR zorganizovali. V současné době provádíme s pomocí této anestezie především úpravu přerostlých kopyt u zebber. U samce medvěda malajského provádíme pravidelnou korekci drápu prvního prstu pravé hrudní končetiny. Ani zvýšení enrichmentových prvků a úprava expozice mu nepomáhají ke snazšímu přirozenému obrušování drápu.

U samice tygra malajského Indry se potýkáme s chronickou pankreatitidou. Úprava krmné dávky a trvalá medikace tento stav velmi dobře napravují.

Výživa a krmení

Ing. Lukáš Štěřba, Marcela Vaňková

Výživa a krmení jsou jedním z nejdůležitějších odvětví chovu zvířat. Správná technika krmení a kvalitní a zdravotně nezávadná krmiva jsou pro živočichy nezbytně důležité. Zároveň je kvalitní výživa prevencí zdravotních komplikací a snižuje tak veterinární náklady.

V roce 2020 činily náklady na krmení 5 099 158,19 Kč.

Poslední dva roky intenzivně spolupracujeme s firmou VVS Verměřovice, s. r. o. Na základě naší spolupráce máme například zdarma rozbor sena. V roce 2020 jsme nechali udělat rozbor sena od tří dodavatelů a rovněž sena z našich luk. Dále jsme s firmou VVS Verměřovice řešili výrobu dvou produktů. Jednalo se o výrobu produktu Boswelia, který podáváme žirafám pro lepší fungování jejich pohybového aparátu. Druhým produktem byla speciální minerální směs dle specifických potřeb naší slonice Delhi.

Za rok 2020 jsme například nakoupili 9 753 kg mrkve, 2 068,4 kg celeru, 4 232,6 kg jablek, 931,4 kg hrušek, 2 175,9 kg červené řepy, 1 211,4 kg hroznového vína, 3 228 ks salátu, 619 kg kiwi, 3 163,5 kg banánů a 254,6 kg pórku.

2

Ze živočišných krmiv se například spotřebovalo 6 480 ks vajec, 8 184,55 kg hovězího masa, 245,55 kg hovězích srdcí, 1 459,3 kg vepřových kolen a 676,72 kg koniny. Dále jsme za rok 2020 nakoupili 3 600 kg mražených kuřat, 2 326,62 kg králíků (živých i mražených) a 364,1 kg krůt. V letošním roce jsme ještě zkrmili 1 984,63 kg sledů (**foto 1**), 667 kg makrel a 102,36 kg tresek.

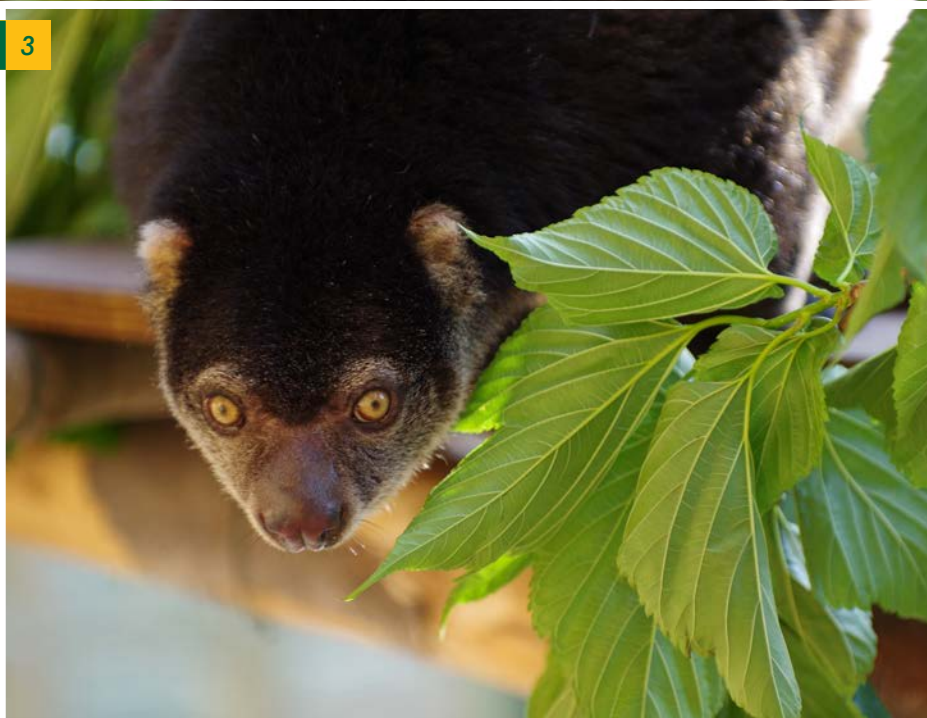
Z mléčných produktů se nejvíce spotřebovalo jemného tvarohu (250 g), a to 768 ks, dále pak 752 ks tvrdého tvarohu (250 g) a 480 ks bílých jogurtů.

Z hmyzu jsme za celý rok zkrmili 17 660 ks sarančat, 1 66,9 l moučných červů a 154 l potěmníků brazilských.

Pro býložravé živočichy je během zimního období nejdůležitější seno (**foto 2**). Celkem jsme v roce 2020 naskladnili 146 ks kulatých balíků sena (cca 96 000 kg) a 500 ks malých hranatých balíků sena. Důležitým produktem zemědělství je také sláma, kterou využíváme k podestýlání stájí. V roce 2020 jsme nakoupili 30 ks kulatých balíků slámy.

Další důležitou krmnou složkou některých zvířecích druhů je listí. Jelikož v zimním období nemáme možnost krmení zelenými listy, musíme si přes léto listy zamrazit. Celkem jsme si zamrazili 200 kg listí. Toto množství je určeno pro listožravé opice, kabary a kuskusy. Kuskus je ale velmi náročný na krmení (**foto 3**).

3

Další významnou skupinou krmiv, kterou využíváme v zoologické zahradě, jsou jádrná krmiva (granuláty). Asi největší množství jadrných krmiv slouží především pro býložravce. Jelikož není snadné stanovit nějaké přesné energetické požadavky na jednotlivé druhy zvířat (jako je tomu u hospodářských zvířat), je velice obtížné určit, kolik jadrného krmiva krmít. Vždy je ovšem důležité brát jádrné krmivo pouze jako doplněk. Je i velice žádoucí mít chemický rozbor živin sena (NL, sušina, vláknina...), které budeme v daném roce krmít. Znalost těchto hodnot nám pak může pomoci určit, kolik živin bychom měli jádrným krmivem pouze doplnit. Pro všechny býložravce je samozřejmě nejpřirozenější objemné krmivo, pro něž mají i přizpůsobenu fyziologii trávení. Objemné krmivo tedy musí u této skupiny zvířat tvořit největší část krmné dávky během dne. Jen tak docílíme optimálního trávení v bacheru, či slepém střevě u lichokopytníků a zabráníme tím nejen zdravotním komplikacím, ale i jiným problémům, které s překrmováním jádrem souvisejí (přerůstání rohoviny u kopyt a paznehtů, tloustnutí). Pokud se tedy jádrné krmivo používá jako doplněk, je vždy důležité, aby se zvířatům předkládalo po nakrmení objemnou píčí. Tím lze zabránit vzniku bacherových acidóz. V roce 2020 jsme zkrmili více jak 39 tun jadrných krmiv. Celkem jsme zkrmili 6 000 kg granulovaného krmiva pro koňovité a 4 600 kg pro jelenovité.

Změny u tuleňů obecných

Lukáš Ševcovic

Začátkem roku 2020 jsme v naší zoo chovali pouze jednoho tuleňe, a to šestiletého samce Caspera (**foto 1**). Poslední chovanou samicí byla Mary, která bohužel podlehl v červenci roku 2019 dlouhodobým zdravotním problémům s vychlípeninami na jícnu. Aby nebyl Casper dlouho sám, rozhodli jsme se sehnat mu dvě nové samice. Bohužel ale aktuální počty tuleňů obecných v evropských zoologických zahradách mají klesající trend. V roce 2010 byl počet tuleňů obecných v evropských zoologických zahradách kolem 950 jedinců v 75 institucích, v roce 2020 pak už jen 262 jedinců v 62 institucích.

Z důvodu převažujícího počtu samců nám bylo jasné, že sehnat samice nebude jednoduché a budeme nuceni čekat na úspěšný odchov jiné zoologické zahrady. Krátce po Novém roce nás kontaktovala zoologická zahrada z Antverp s přáním, abychom jim pomohli s dočasným umístěním jednoho jejich samce, kterého měli aktuálně v AquaZoo Leeuwarden v Nizozemsku. Protože jsme věděli, jaká je naše situace se sháněním nových samic, rádi jsme zoo z Antverp dočasně vyhověli. Jed-

2

nalo se o mladého čtyřletého samce jménem Robbie (*foto 2*), který mohl našemu Casperovi dělat společnost do doby, než se nám podaří sehnat samice. Více tuleňích samců pohromadě není nic neobvyklého. Věděli jsme, že mezi samci nenaštane žádný větší konflikt, protože neměli k dispozici žádnou samici, o kterou by byli nuceni bojovat.

Transport Robbieho byl naplánován na 3. března 2020. Samec dorazil po několika hodinách z Nizozemska v pořádku a po krátkém rozkoukání našel instinktivně cestu do bazénu, kde se začal ihned seznamovat s novým společníkem. Robbie se velice rychle zapojil do pracovního režimu, během pár dnů si zvykl na Caspera i naše chovatele a nepozorovali jsme mezi samci žádné agresivní chování.

V průběhu března jsme byli v kontaktu s francouzskou Zoo Le Pal, která nám nabízelá dosti mladou samici tuleň. O samičku jsme měli veliký zájem, přesto jsme se snažili domluvit transport na co nejpozději z důvodu jejího mladého věku. Transport jsme tedy naplánovali na listopad a pomalu jsme začali jednat o novém umístění samce Robbieho. V polovině roku jsme se náhodou zkontaktovali se Zoo Hilvarenbeek v Nizozemsku, kde se tamní vedení rozhodlo ukončit chov tuleňů, a hledali tedy pro své tuleň nové umístění. Naštěstí jsme byli mezi prvními zájemci o samice a měli jsme možnost získat jedenáctiletou samici. Transport samice tehdy závisel na tamních chovatelích, kteří museli vymyslet, jak odchytit tuleň z obrovského pří-

rodního rybníka. Proto jsme byli informováni, že budou nejdříve muset natrénovat přípravu transportu a na příjezd samice do naší zoo si nějaký ten pátek počkáme.

Třináctého listopadu dorazila půlroční samička jménem Ayma ze Zoo Le Pal. Umístili jsme ji do karantény, kde proběhly povinné veterinární prohlídky a samotné seznámování Aymy s jejími chovateli. Chování odpovídalo nízkému věku. Ze začátku byla velice nedůvěřivá a opatrná, ale během pár dnů začala přijímat ryby od chovatelů z ruky a bylo možné provádět i základní kontrolní veterinární prohlídky.

Ohledně nového umístění samce Robbieho jsme byli v kontaktu se Zoo Jihlava, kde měli dvě samice a kam byl 13. prosince 2020 převezen i on.

Pár dnů po odjezdu Robbieho jsme byli v očekávání na příjezd druhé samice tuleně z Hilvarenbeeku. Tamním chovatelům se podařilo natrénovat odchyt, a proto mohl být domluven transport. Ve středu 23. prosince 2020 dorazil do naší zoo předvánoční dárek, hlavně pro samce Caspera, v podobě jedenáctileté samice Sally. I když byl Casper v bazénu sám, chtěli jsme nejdříve, aby došlo k seznámení mezi Aymou a Sally, ale především jsme potřebovali, aby u Sally proběhla karanténa s veterinárními prohlídkami. Při prvním očním kontaktu mezi samicemi byl vidět respekt ze strany Aymy vůči Sally, jednak z důvodu velkého věkového rozdílu, ale především kvůli zřetelně rozdílné velikosti a hmotnosti. Přestože Sally měla navrch co do velikosti, povahově je klidná a hodná, zatímco Ayma je ve věku mláďete, a proto působí dojem odvážné, někdy až otravné samice. Spojování všech tří tuleňů plánujeme na leden roku 2021.

Rekonstrukce vnitřních expozic v pavilonu exotária

Ing. Eliška Barcalová

V horní části exotária jsme začali s postupnou rekonstrukcí a úpravami vnitřních expozic. Našimi prioritními cíli bylo zlepšení podmínek pro zvířata (welfare), ale zároveň i příjemný estetický zážitek pro návštěvníky. Samotné rekonstrukce probíhaly vždy velice podobně. Každá expozice byla nejdříve nově obložena a připravena na výmalbu, kterou většinou prováděl akademický malíř pan Pavel Tománek. Barvy byly vybrány do přírodních tónů, aby vynikla zvířata umístěná v expozici. Následně jsme instalovali nové vybavení vhodné pro daný druh. U savců se jednalo převážně o parkosy, krmná místa, zóny pro odpočinek, ale dbali jsme i na vhodně zvolené osvětlení. Plazům se přidalo mimo jiné i podlahové topení. Do všech nových expozic jsme začlenili samozřejmě i živé rostliny.

Kuskus medvědí (*Ailurops ursinus*)

Celou rekonstrukci jsme započali v roce 2019 novou expozicí pro samici a samce kuskusa medvědího (*Ailurops ursinus*). Tento druh přišel do naší zoologické zahrady v roce 2017, avšak nejdříve byl umístěn v zázemí, jelikož jsme museli vypořádat jeho chování, nároky na krmení a celkově jak se o tato zvířata co nejlépe starat. Následně byli kuskusové v létě přesunuti ze zázemí do pavilonu exotária. Tento druh má dlouhé drápy, takže jsme volili hrubé větve s větším průměrem, na které jsme přidali pletené košíky. Do nich dáváme listy, které tvoří podstatný díl potravy kuskusů.

Samec i samice značnou část dne odpočívají, takže jsme jim poskytli i dva proutěné košíky, ve kterých tráví dost času.

Lvíček zlatý (*Leontopithecus rosalia*)

V roce 2020 byla jako druhá v pořadí zrekonstruována ubikace pro Lvíčky zlaté (*Leontopithecus rosalia*) – **foto 1**. V současné době obývá novou expozici samice a samec. Kromě standardního vybavení v podobě boudiček a tenčích větví jsme jim nainstalovali i prvky dekorativní, které měly za cíl celou expozici i vizuálně pozvednout.

Chvostan bělolící (*Pithecia pithecia*)

Třetí opravená expozice byla pro pár chvostanů bělolících (*Pithecia pithecia*). Tuto ubikaci dříve využívala skupina kaloňů pobřežních (*Pteropus hypomelanus*), kterou jsme přesunuli na druhou stranu pavilonu. Aby všechny expozice nebyly v monotónním odstínu světle zelené, tak jsme zde použili odstín tmavší. Větve jsou s větším průměrem, a jelikož chvostani bělolící velice rádi využívají proutěných košíků k odpočinku, tak jsme jim je nainstalovali i na větve.

Kaloň pobřežní (*Pteropus hypomelanus*)

Z původní expozice pro tamaríny žltoruké (*Saguinus midas*), kteří jsou momentálně umístěni v zázemí, jsme na druhé straně od výše zmíněných expozic připravili novou, větší expozici pro skupinu kaloňů pobřežních (*Pteropus hypomelanus*). Do naší původní skupiny čtyř jedinců přibylo v červnu roku 2020 ze Zoologické zahrady Lipsko šest nových jedinců, konkrétně tři samice a tři samci. V takto nově vzniklé skupině jsme koncem roku 2020 zaznamenali i jedno narozené mládě. Celá skupina má

dostatek tenkých větví, které kaloňům slouží k pohybu, a dále v horní části expozice mají rámy s pletivem, na nichž tráví velké množství času.

Leguán kubánský (*Cyclura nubila*), leguánek měnivý (*Leiocephalus carinatus*) a leguán nosorohý (*Cyclura cornuta*)

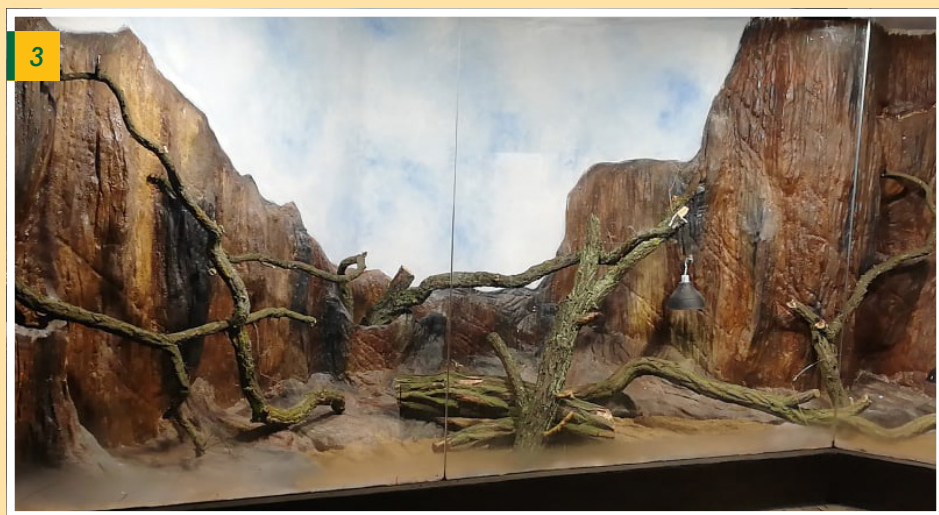
Na dvě poloviny jsme rozdělili jednu velkou expozici, kde byl dříve druh tamarín pinčí (*Saguinus oedipus*). V levé části žije pár leguánů kubánských (*Cyclura nubila*) s leguánky měnivými (*Leiocephalus carinatus*). V dubnu roku 2020 přišel do naší zoologické zahrady nový pár leguánů nosorohých (*Cyclura cornuta*) – **foto 2**, který obývá pravou část rozdělené expozice. Zde jsme přidali větve s větším průměrem, aby po nich leguáni mohli v klidu lézt.

Tamarín bělohubý (*Saguinus labiatus*)

Koncem roku započala rekonstrukce expozice pro tamaríny bělohubé (*Saguinus labiatus*). Tato rekonstrukce bude trvat do dalšího roku. Plánujeme sem přemístit celou naši skupinu, která má aktuálně pět jedinců. Jako podklad jsme zvolili svěží zelenou barvu a větve jsme vybrali opět menšího průměru.

Korovec mexický (*Heloderma horridum exasperatum*)

Prozatím poslední zrekonstruovaná expozice je pro druh korovec mexický (*Heloderma horridum exasperatum*) – **foto 3**. Výmalba této expozice má simulovat průhled do krajiny, kde je v horní části znázorněno nebe a v dolní části skály. V ubikaci je například umístěna i vodní nádrž, která je ošetřena povrchovou úpravou proti úniku vody. Akátové větve jsme volili s větším průměrem tak, aby je mohli jedinci bez obav využívat.

Zasíťování voliéry pro supy himálajské

Ing. Lukáš Štěřba

Zoo Ústí nad Labem chová pár supů himálajských (**foto 1**) již od roku 2003. Oba jedinci pocházejí z volné přírody, konkrétně z Myanmaru, a jejich věk tedy nelze přesně určit. Supi obývali výběh spolu s indickými antilopami nilgau, a muselo se jim tedy pravidelně zastříhávat křídlo, aby neuletěli.

V roce 2016 jsme se u supů dočkali historicky prvního úspěchu. Dne 6. března 2016 samice snesla vejce, které jsme ihned odebrali a odvezli do Zoo Liberec. Vejce vážilo 282,9 gramu. Z vejce se vyklubalo mládě, které se kolegům povedlo úspěšně odchovat. Náhradní snůšku samice snesla 2. dubna 2016 mezi 20.–21. hodinou. Toto vejce, které vážilo 294,6 gramu, jsme již nechali pod samicí. Pravidelně jsme vejce na hnízdě vážili, abychom zjistili, zda je vůbec oplozené, a případně pak měli vývoj zárodku pod kontrolou. Nakonec jsme toto

vejce museli 19. května 2016 odebrat a vložit do líhně. Vejce bylo oplozené. Jelikož ale samice po vylíhnutí již neseděla na podkladku, museli jsme mládě odchovat uměle, bez vazby na člověka. Mládě pak bylo zhruba ve dvou měsících stáří převezeno do Liberce, kde pak obývalo voliéru se samicí, která byla odchována z prvního vejce.

V roce 2020 jsme se rozhodli – i vzhledem ke stárnutí našeho páru – pořídit druhý pár supů himálajských. Ve spolupráci s Nadací ČEZ jsme naplánovali a následně i zrealizovali zasíťování voliéry nad objektem pro chov samce geparda šťihlého. Nejdříve byla sundána stará nevhodná síť, poté vytvořeno hnízdo v pravém rohu a instalován kamerový systém pro budoucí kontrolu odchovu. Uprostřed voliéry byl zabetonován šestimetrový nosný stožár pro uchycení ocelových lan. Do voliéry byly následně instalovány parkosy a bidla pro supy. Díky finanční podpoře Nadace ČEZ pak byla celá voliéra zasíťována novou kvalitní sítí. V poslední fázi byly ještě do voliéry zasazeny dva stromky, které budou v budoucnu supům poskytovat stín.

Voliéra byla tedy připravena a koncem srpna jsme mohli přistoupit k transportu supů (**foto 2**). Nejdříve jsme převezli samce a samici ze Zoo Liberec, kde měli dva odchovy od našich supů z roku 2016. Po příjezdu jsme vypustili čtyřletého samce do nové voliéry. Jelikož samice byla jeho sestra, domluvili jsme se s kolegy ze Zlína, že ji

vyměníme za nepříbuznou mladou samici. Výměnu jsme uskutečnili ještě ten den a druhý den jsme novou, nepříbuznou samičku pustili do voliéry k samcovi. Budeme věřit, že si oba jedinci sednou a za pár let se dočkáme prvního vejce.

Koncem roku 2020 jsme ale bohužel přišli o náš zkušený pár, který obýval výběh s nilgau. V červenci roku 2020 jsme u samce objevili podkožní útvar v oblasti druhého prstu levé nohy. Po detailnějším vyšetření jsme se rozhodli, že provedeme chirurgický zákrok k jeho odstranění. Pooperační léčba bohužel probíhala s komplikacemi a rána se nehojila. Naopak docházelo k odumírání končetiny. Po poradě jsme se rozhodli, že ještě zkusíme nohu amputovat a uvidíme, jak bude samec fungovat. Rána se po amputaci poměrně dobře hojila a samec dokázal i s tímto hendikepem vcelku bez problémů žít. Bohužel u něj pak došlo k sekundárním komplikacím a jeho oslabené tělo bylo napadeno aspergilózou, na kterou nakonec uhynul. Jelikož nebyl v celé populaci žádný jiný samec, kterým bychom mohli osamocenou samici dopárovat, rozhodli jsme se, že samici přesuneme ke kolegům do Zlína, kde bude moci žít s jinými supy.

Chov osla somálského

Ing. Pavel Král

Mezi největší chovatelské úspěchy v roce 2020 řadíme narození dvou mláďat osla somálského (*foto 1*). Na přírůstek tohoto druhu jsme čekali více než šest let. Osel somálský se řadí v Červené knize IUCN mezi kriticky ohrožená zvířata a je jedním z nejhroženějších druhů z čeledi koňovitých. Za posledních padesát let se jeho populace snížila o 90 %, stav volně žijících zvířat se blíží úplnému vyhynutí. Malá populace žije v oblasti Danakilské pouště na území dvou států – Eritreje a Etiopie, kde panují jedny z nejdřsnějších podmínek pro život na Zemi s nejvyšší průměrnou roční teplotou. Chov v zajetí byl ke konci roku 2020 evidován ve 40 institucích s počtem 199 zvířat.

Prvního osla somálského dovezl do Evropy v roce 1882 cestovatel a lovec Joseph Menges, který během svého pozorování ve volné přírodě popsal, že tento druh obývá pusté oblasti s výskytem tvrdých a dřevnatých rostlin a je zvyklý na nedostatek vody.

V 70. letech minulého století započal řízený chov a jeho průkopníky byly přírodní rezervace Hai Bar Eilat v Izraeli a zoologické zahrady v Basileji a Tierpark Berlin. A právě z Tierparku Berlin získal náš tehdejší ředitel MVDr. Vladimír Mikulica skupinu dvou hřebců a dvou klisen. Zvířata dorazila 2. března 1992 do nově postaveného pavilonu. Prvního hříběte jsme se dočkali po více než dvou letech. Samec Claude se narodil 13. dubna 1994 a stal se i prvním narozeným oslem somálským v českých a slovenských zoologických zahradách. Od té doby až do konce roku 2019 se u nás narodilo 28 mláďat. Poměr pohlaví u našich zvířat byl vyrovnaný, tedy 14 hřebců a 14 klisen. K porodům docházelo od dubna do listopadu, což bylo podmíněno řízeným připouštěním vedeným snahou mít mláďata v příznivějším ročním období. Nejvíce porodů jsme zaznamenali u naší zakladatelské klisny Axy (10).

Narozením obou mláďat v roce 2020 předcházela spolupráce s libereckou zoo. Mezi oběma zahradami došlo k výměně plemenných hřebců. V říjnu roku 2018 odešel hřebec Achmed do liberecké zoo a na oplátku byl v roce 2019 do Ústí

zapůjčen na více než 10 měsíců hřebec Passion, narozený v rezervaci Hai Bar. Do-
vezený hřebec se po domluvě s koordinátorkou chovu spojil s klisnami našeho stá-
da, nejstarší Georginou, Mayou a nejmladší Djilib. V průběhu roku jsme u Georginy
a Mayi zaznamenali zvětšující se objem břišní dutiny, takže společný pobyt všech
zvířat ve výběhu potvrdil úspěšné spojení. Klisna Djilib bohužel nezabězla. Vzhle-
dem k teplému počasí jsme se rozhodli, že obě klisny necháme porodit ve výběhu,
kde trávily 24 hodin denně. Prvního mláděte (**foto 2**) jsme se dočkali 8. září u Mayi.
Porod proběhl ve druhé polovině noci v rohové části jejich výběhu a je historicky
první, který se uskutečnil ve venkovním výběhu. Mládě bylo od počátku velice vitální,
hned v ranních hodinách jsme pozorovali jeho sání od matky. Maya si ho od po-
čátku pečlivě hlídala. Po několika dnech bylo určeno pohlaví mláděte – jednalo se
o hřebečka. Po 14 dnech jsme se vzhledem ke zhoršujícímu se počasí rozhodli klisny
na noc zavírat a oddělit, aby Georgina mohla v klidu a teple porodit. Ráno 24. září
přišlo na svět i druhé očekávané mládě a jednalo se opět o hřebečka (**foto 3**). První
dny po porodu proběhly i v tomto případě bez problémů, tudíž jsme spojili obě
klisny s mláďaty. Georgina se chovala obezřetně a své mládě si bedlivě střežila,
zato Maya hlídala svého hřebečka tři týdny po porodu už méně. Obě klisny se ze
začátku držely dál od sebe, postupně se ale zase spojily do jedné skupiny a mladí
hřebečci se vzájemně také lépe poznali. Později jsme mnohokrát pozorovali výhodu
toho, že se mláďata narodila ve stejný čas – oba hřebečci si spolu rádi hráli a běhali
po celém výběhu, tentokrát už bez dozoru svých matek.

3

Druhý hřebeček se stal už naším 30. narozeným mládětem. Díky oběma hřebečkům se poměr pohlaví zvířat narozených v naší zoo přesunul ve prospěch samců (53 %). Úspěchem je, že se zde narodilo nejvíce mláďat tohoto druhu v rámci Unie českých a slovenských zoologických zahrad. Další změnou v našem chovu v roce 2020 byl dovoz chovného hřebce jménem Hermes, který přicestoval z liberecké zoo. Hermes se narodil v Zoo Chemnitz, v době příchodu do Ústí měl 7,5 roku. Budeme tedy doufat, že i naše třetí klisna Djilib zabřežne a v budoucnu se dočkáme dalších mláďat.

Stav oslů somálských v Zoo Ústí nad Labem k 31. 12. 2020

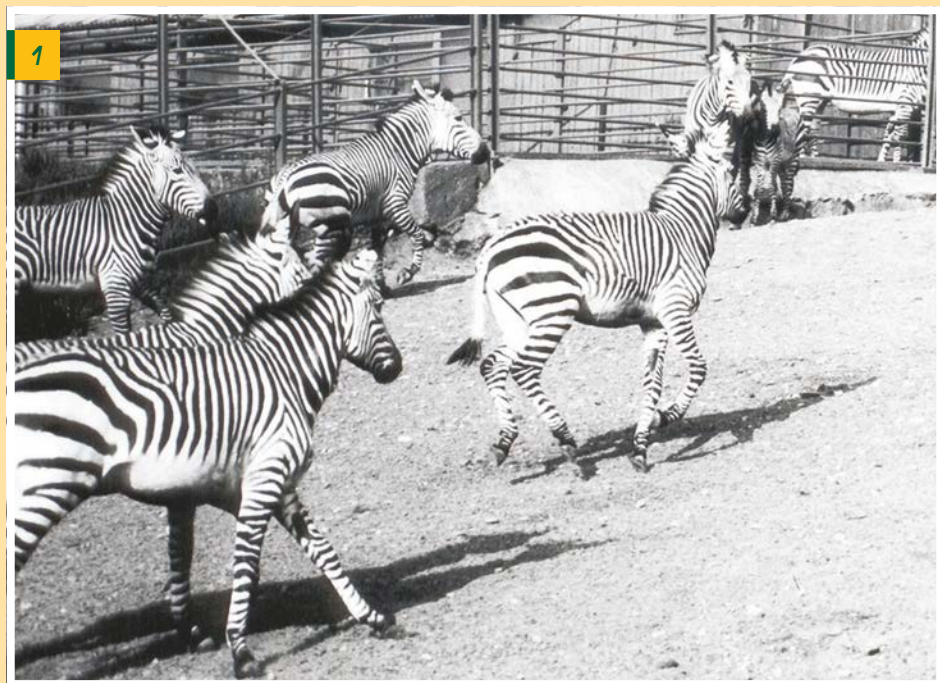
	jméno	pohlaví	narození	kde	v Ústí nad Labem od	počet mláďat
1.	Georgina	klisna	14. 9. 2001	Ústí nad Labem	14. 9. 2001	7
2.	Maya	klisna	15. 11. 2005	Liberec	31. 8. 2007	5
3.	Djilib	klisna	12. 7. 2010	De Beauval (Fra)	26. 10. 2012	0
4.	Hermes	hřebec	13. 4. 2013	Chemnitz (Ger)	21. 10. 2020	x
5.	1,0	hřebec	8. 9. 2020	Ústí nad Labem	8. 9. 2020	x
6.	1,0	hřebec	24. 9. 2020	Ústí nad Labem	24. 9. 2020	x

Výročí chovu zeber Hartmannové

Ing. Pavel Král

Dne 15. listopadu roku 2020 jsme si připomněli 45. výročí začátku chovu zeber Hartmannové v Zoo Ústí nad Labem. Z mnoha důvodů je tento druh zeber tak trochu ikonickým zvířetem a z hlediska historie chovu všech druhů zvířat v zoo i naším chovatelským symbolem. V přírodě se zeбра Hartmannové nejčastěji vyskytuje v Namibii, výrazně méně v Jižní Africe a Angole. Podle stupně ohrožení je tento taxon v zemích výskytu řazen mezi zranitelné (VU). Kromě predátorů a působení člověka mohou v budoucnu populaci zeber vážně ohrozit i katastrofická sucha.

Chov zebr Hartmannové (**foto 1**) se datuje od roku 1975, kdy bylo zakoupeno dvanáct zvířat – dva hřebci a deset klisen – ze zoo ve Dvoře Králové nad Labem. Zvířata přicestovala z karantény, která se nacházela nedaleko Františkových Lázní. Všechny zebrы pocházely z přímého odchytu uskutečněného Ing. Josefem Vágnerem na jaře 1975 v jihozápadní Africe. Pro naši zoologickou zahradu byla zeбра prvním opravdu vzácným zvířetem a prvním zvířetem chovaným mimo areál původního Lumpeparku na nově odkoupených pozemcích. Dovoz zeber se stal prvním krokem k velkému rozvoji naší zoologické zahrady, který proběhl v 70.–80. letech díky tehdej-

šímu řediteli Ing. Božku Voráčovi a zahradu posunul mezi nejlepší chovatelská zařízení v tehdejší Československu.

Většinu doby chovu zeber byla ústecká zoo chovatelem s největší skupinou těchto zvířat ve srovnání s ostatními evropskými zoologickými zahradami. V průměru jsme chovali přibližně 13 zvířat. Chov takto početného stáda jsme vždy plánovali, a to už v roce 1975 při dostavbě původního pavilonu, kde vzniklo po vnitřních úpravách až 15 boxů pro zvířata (**foto 2**). Rovněž při stavbě nového pavilonu, dokončeného v roce 2011 díky tehdejšímu řediteli MVDr. Václavu Poživilovi, jsme chtěli do dalších let zachovat početné stádo. Vzniklo tedy 14 prostornějších boxů, velikostí dokonce překračujících požadavky na chov tohoto zvířete. Plocha nového pavilonu se oproti tomu původnímu zdvojnásobila, z dřívějších 154 m² na současných 309,5 m². Prvenství v počtu chovaných

zvířat jsme si zachovali i ke konci roku 2020, kdy jsme měli celkem 11 zeber – sedm klisen a čtyři hřebce. V Evropě tyto zebry v současné době chová 24 chovatelských institucí v počtu 102 jedinců, z toho je 32 hřebců a 70 klisen.

Dalším znakem úspěšného chovu je počet narozených mláďat (**foto 3**). Ke konci roku 2020 jich bylo 108, z tohoto v součtu 53 % představovaly klisny. Převaha narozených samic je shodná s údaji o počtu narozených mláďat v evropských zoologických zahradách ve srovnatelném období let 1975–2020. Celkem se za tento čas narodilo 531 mláďat, z toho 287 klisen (54 %) a 244 hřebců (46 %). Z těchto údajů také vyplývá, že v naší zoo přišlo na svět 20 % zvířat narozených v celém evropském chovu, čímž jsme pomohli rozšířit chov zebry Hartmannové ve všech významných institucích, které se tímto druhem zabývají. Ze 108 narozených zeber se jednalo o 46 zvířat (42,6 %). V roce 2020 byla zvířata narozená u nás chována v těchto zoologických zahradách: dvě klisny v Zoo Marwell (Anglie) a po jednom zvířeti v zoo Varšava (Polsko), Kerkrade (Nizozemsko), Montpellier (Francie), Auvergne (Francie) a Linton (Anglie). Krev našich zvířat je zastoupena v žilách většiny stád chovaných napříč Evropou. V celé historii jsme chovali 129 zeber: vyjma 108 vlastních odchovů k nám přicestovalo celkem 21 zeber, z toho 9 hřebců a 12 klisen.

Jako první mládě se v ústecké zoo narodil hřebec Markýz (1. 7. 1977) a zatím posledním byl hřebec Lancelot (22. 1. 2019). Lancelot je pro nás vzhledem k dobrým genům perspektivní a s ohledem na stáří hřebce Eddiho by mohl zaujmout místo budoucího chovného hřebce.

Nejvyššího věku u nás dosáhla klisna Blanka, která se dožila 26 let a 16 dní. Vysokého věku se dožila také klisna Unga (24 let a 4,5 měsíce). Je potřeba říci, že mnoho zvířat ve středním věku v minulosti absolvovalo přesun do jiných zoologických zahrad, abychom chovali perspektivnější mladší zebry. Nejvyšší dosažený věk, jakého kdy zebra Hartmannové v Evropě dosáhla, je 29 let a necelých 6 měsíců. Tohoto věku se dožila klisna Pipa z Marwellu.

Zoologická zahrada v Ústí nad Labem hrála důležitou roli i při sestavování světové plemenné knihy a koordinaci evropského chovu. První světovou plemennou knihu vydala v roce 1986 a krátce nato také doporučení k chovu zeber. Poté se ujala vedení plemenné knihy zoologická zahrada v Marwellu. Naše zoo získala pověření koordinovat evropský chov a prvním koordinátorem byl MVDr. Vladimír Mikulica, CSc., tehdejší ředitel. V současné době je koordinováním pověřena francouzská Zoo Sigean. Vzhledem k modernímu pavilonu má zdejší chov potenciál dále zaujímat významné místo v chovu a s ohledem na bohatou historii je to i naše povinnost.

Stavy zvířat

Savci (Mammalia)						
Název Species	Stav k 1. 1. 2020	Odchov Birth	Příchod Arrival	Úhyn Death	Odchod Departure	Stav k 31. 12. 2020
alpaka <i>Vicugna pacos</i>	1.5	2.1		0.1	1.1	2.4
anoa nížinný <i>Bubalus depressicornis</i>	1.1 <i>EEP, ISB, RDB = EN, CITES = I</i>		1.1	0.1	1.0	1.1
antilopa jelení <i>Antilope cervicapra</i>	1.4 <i>RDB = LC</i>	4.4			0.4	5.4
gepard štíhlý <i>Acinonyx jubatus jubatus</i>	1.1 <i>EEP, ISB, RDB = VU, CITES = I</i>		0.1			1.2
gibon bělolící <i>Nomascus leucogenys</i>	1.3.1 <i>EEP, RDB = CR, CITES = I</i>					1.3.1
guanako <i>Lama guanicoe</i>	1.2 <i>RDB = LC</i>					1.2
gueréza pláštíková <i>Colobus guereza caudatus</i>	4.3 <i>ESB, RDB = LC</i>	1.0				5.3
hulman jávský <i>Trachypithecus auratus</i>	4.3 <i>RDB = VU</i>					4.3
hulman stříbrný <i>Trachypithecus cristatus</i>	0.1 <i>RDB = NT</i>			0.1		
chvostan bělolící <i>Pithecia pithecia</i>	1.1 <i>EEP, RDB = LC</i>					1.1
irbis <i>Panthera uncia</i>	1.0 <i>EEP, ISB, RDB = EN, CITES = I</i>		1.0	1.0		1.0
jelen bělohubý <i>Cervus albirostris</i>	3.6 <i>ESB, RDB = VU</i>	2.0	1.0		2.0	4.6
kabar pižmový <i>Moschus moschiferus</i>	1.0 <i>RDB = VU, CITES = I</i>					1.0
kaloň pobřežní <i>Pteropus hypomelanus</i>	2.2 <i>RDB = LC</i>	0.0.1	3.3	0.1		5.4.1
kočkodan – hybrid <i>Cercopithecus mitis x albogularis</i>	0.1 <i>RDB = LC</i>					0.1

Savci (Mammalia)						
Název Species	Stav k 1. 1. 2020	Ochov Birth	Příchod Arrival	Úhyn Death	Odchod Departure	Stav k 31. 12. 2020
kočkodan bělohřdý <i>Cercopithecus albogularis</i>	1.0 RDB = LC			1.0		
kočkodan Brazzův <i>Cercopithecus neglectus</i>	3.2 EEP, RDB = LC	1.0			1.0	3.2
kosman zakrslý <i>Callithrix pygmaea niveiventris</i>	1.1 RDB = LC					1.1
kotul veverovitý <i>Saimiri sciureus</i>	2.0 EEP, RDB = LC					2.0
koza domácí <i>Capra hircus</i>	3.3	1.0		2.0		2.3
králik domácí – český strakáč <i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>	0.5					0.5
kuandu obecný <i>Coendou prehensilis</i>	1.0 ESB, RDB = LC					1.0
kůň domácí – pony <i>Equus caballus</i>	1.4					1.4
kuskus medvědí <i>Ailurops ursinus</i>	1.1 RDB = VU					1.1
lama krotká <i>Lama glama</i>	1.3	0.1			0.1	1.3
lemur kata <i>Lemur catta</i>	2.5 EEP, RDB = EN, CITES = I	4.2	1.0			7.7
lenochod dvoupřstý <i>Choloepus didactylus</i>	2.5.1 ESB, RDB = LC	0.0.1			0.1	2.4.2
lev konžský <i>Panthera leo bleyenberghi</i>	1.1 RDB = VU					1.1
levhart mandžuský <i>Panthera pardus orientalis</i>	1.1 EEP, ISB, RDB = CR, CITES = I			0.1		1.0
levhart obláčkový <i>Pardofelis nebulosa</i>	 EEP, ISB, RDB = VU, CITES = I		1.0			1.0
lviček zlatý <i>Leontopithecus rosalia</i>	1.0 EEP, ISB, RDB = EN, CITES = I		0.1			1.1

Savci (Mammalia)						
Název Species	Stav k 1. 1. 2020	Ochov Birth	Příchod Arrival	Úhyn Death	Odchod Departure	Stav k 31. 12. 2020
makak kápoový <i>Macaca radiata</i>	3.2.1 RDB = LC	0.0.1				3.2.2
mandril <i>Mandrillus sphinx</i>	4.5.1 EEP, RDB = VU, CITES = I	0.1				4.6.1
medvěd malajský <i>Helarctos malayanus</i>	1.2 ESB, RDB = VU, CITES = I					1.2
morče uruguayské <i>Cavia magna</i>	1.1 RDB = LC				1.1	
muntžak malý <i>Muntiacus reevesi</i>	1.3 RDB = LC	2.0		0.1		3.2
nilgau <i>Boselaphus tragocamelus</i>	3.3 RDB = LC	1.0			1.1	3.2
nosál bělohubý <i>Nasua narica</i>	1.1 RDB = LC	0.2				1.3
ocelot staništní <i>Leopardus geoffroyi</i>	2.3 EEP, RDB = LC, CITES = I			1.0	0.1	1.2
orangutan – hybrid <i>Pongo pygmaeus x abelii</i>	1.0 RDB = CR, CITES = I					1.0
orangutan bornejský <i>Pongo pygmaeus</i>	0.2 EEP, ISB, RDB = CR, CITES = I					0.2
osel somálský <i>Equus africanus somalicus</i>	0.3 EEP, ISB, RDB = CR, CITES = I	2.0	1.0			3.3
ovce domácí – kamerunská <i>Ovis aries aries</i>	2.9	1.1		0.1		3.9
panda červená <i>Ailuurus fulgens fulgens</i>	1.1 EEP, ISB, RDB = EN, CITES = I	1.0				2.1
pekari páskovaný <i>Pecari tajacu</i>	0.2 RDB = LC					0.2
prase domácí – göttingenské <i>Sus domesticus</i>	0.2				0.1	0.1

Savci (Mammalia)						
Název Species	Stav k 1. 1. 2020	Ochov Birth	Příchod Arrival	Úhyn Death	Odchod Departure	Stav k 31. 12. 2020
rosomák sibiřský <i>Gulo gulo sibirica</i>	1.1 EEP, RDB = LC					1.1
sika vietnamský <i>Cervus nippon pseudaxis</i>	4.9 EEP, ISB, RDB = LC	4.1				8.10
slon indický <i>Elephas maximus bengalensis</i>	0.1 EEP, RDB = EN, CITES = I					0.1
surikata <i>Suricata suricatta</i>	1.1 RDB = LC	4.3.3				5.4.3
šakal čabrákový <i>Canis mesomelas</i>	2.1 EEP, RDB = LC					2.1
tamarín bělohubý <i>Saguinus labiatus</i>	2.1 ESB, RDB = LC	0.0.2				2.1.2
tamarín pinčů <i>Saguinus oedipus</i>	0.1 EEP, ISB, RDB = CR, CITES = I				0.1	
tamarín žltoruký <i>Saguinus midas</i>	2.0 ESB, RDB = LC		0.1	1.0		1.1
řasa severní <i>Tupaia belangeri</i>	1.1 RDB = LC					1.1
tapír čabrákový <i>Tapirus indicus</i>	1.0 EEP, ISB, RDB = EN, CITES = I					1.0
tuleň obecný <i>Phoca vitulina</i>	1.0 RDB = LC		1.2		1.0	1.2
tygr malajský <i>Panthera tigris jacksonii</i>	1.1 ISB, RDB = CR, CITES = I					1.1
vari černobílý <i>Varecia variegata</i>	1.1 EEP, ISB, RDB = CR, CITES = I					1.1
velbloud dvouhřbý – domácí <i>Camelus bactrianus</i>	0.4		1.0	0.1		1.3
velemýš obláčková <i>Phloeomys pallidus</i>	3.1 ESB, RDB = LC		1.1		1.1	3.1
vlk hřivnatý <i>Chrysocyon brachyurus</i>	0.1 EEP, ISB, RDB = NT					0.1

Savci (Mammalia)						
Název Species	Stav k 1. 1. 2020	Odchov Birth	Příchod Arrival	Úhyn Death	Odchod Departure	Stav k 31. 12. 2020
voduška červená <i>Kobus leche kafuensis</i>	1.3 ESB, RDB = VU			0.1		1.2
voduška jelenovitá <i>Kobus ellipsiprymnus defassa</i>	2.3 RDB = NT	1.1		1.1		2.3
vydra malá <i>Aonyx cinerea</i>	1.1 ISB, RDB = VU, CITES = I					1.1
zebra Hartmannové <i>Equus zebra hartmannae</i>	5.7 EEP, ISB, RDB = VU				1.0	4.7
žirafa Rothschildova <i>Giraffa camelopardalis camelopardalis</i>	0.3 EEP, RDB = VU					0.3

Ptáci (Aves)						
Název Species	Stav k 1. 1. 2020	Odchov Birth	Příchod Arrival	Úhyn Death	Odchod Departure	Stav k 31. 12. 2020
amadina diamantová <i>Emblema guttata</i>	3.3.1 RDB = NT	0.1.11	2.2	0.3	4.3	1.0.12
amadina Gouldové <i>Chloebia gouldiae</i>	4.6.1 RDB = NT	0.0.7	3.0	3.4	2.1	2.1.8
ara arakanga <i>Ara macao</i>	1.0 RDB = LC, CITES = I				1.0	
ara ararauna <i>Ara ararauna</i>	1.1 RDB = LC					1.1
ara červenouchý <i>Ara rubrogenys</i>	1.1 EEP, RDB = EN, CITES = I					1.1
ara hyacintový <i>Anodorhynchus hyacinthinus</i>	1.1 EEP, RDB = VU, CITES = I					1.1
ara kaninda <i>Ara glaucogularis</i>	1.1 EEP, ISB, RDB = CR, CITES = I					1.1
ara vojenský <i>Ara militaris</i>	1.1 RDB = VU, CITES = I					1.1
ara vojenský <i>Ara militaris mexicana</i>	1.1 ESB, RDB = VU, CITES = I					1.1
ara zelený <i>Ara ambigua</i>	1.1 EEP, ISB, RDB = EN, CITES = I					1.1
banánovec obecný <i>Musophaga violacea</i>	1.1 ESB, RDB = LC			0.1	1.0	

Ptáci (Aves)						
Název Species	Stav k 1. 1. 2020	Odchov Birth	Příchod Arrival	Úhyn Death	Odchod Departure	Stav k 31. 12. 2020
berneška rudokrká <i>Branta ruficollis</i>	2.1.1 RDB = LC		0.1	0.0.1		2.2
čejka australská <i>Vanellus miles</i>	1.1 RDB = LC					1.1
čírka dvouskvrnná <i>Anas formosa</i>	0.1 RDB = LC				0.1	
čírka hofentotská <i>Anas hofentota</i>	1.0 RDB = LC					1.0
dytík velký <i>Burhinus grallarius</i>	RDB = LC		1.1			1.1
emu hnědý <i>Dromaius novaehollandiae</i>	1.1 RDB = LC			1.0		0.1
holub domácí <i>Columba livia f. domestica</i>	0.0.4					0.0.4
holub chocholatý <i>Ocyphaps lophotes</i>	0.3.1 RDB = LC	0.0.1	2.0		0.0.1	2.3.1
husička vdovka <i>Dendrocygna viduata</i>	0.3 RDB = LC			0.1		0.2
jeřáb mandžuský <i>Grus japonensis</i>	1.1 EEP, ISB, RDB = EN, CITES = I					1.1
kachna domácí – smaragdová <i>Anas platyrhynchos f. domestica</i>	0.1					0.1
kachna domácí – zakrslá <i>Anas platyrhynchos f. domestica</i>	1.1.2			1.1.1		0.0.1
kachnička mandarínská <i>Aix galericulata</i>	1.2.2 RDB = LC	0.0.4		1.1.2	0.0.4	0.1
kachnička šedoboká <i>Callonetta leucophrys</i>	1.1 RDB = LC	3.0				4.1
kakadu molucký <i>Cacatua moluccensis</i>	1.0 EEP, RDB = VU, CITES = I					1.0
kakadu palmový <i>Probosciger aterrimus</i>	2.2 EEP, RDB = LC, CITES = I					2.2
korunáč vějířový <i>Goura victoria</i>	1.1 ESB, RDB = NT					1.1
křepelka korunkatá <i>Rollulus rouloul</i>	1.0 RDB = NT	0.0.3	1.1	1.0		1.1.3
kur domácí <i>Gallus gallus f. domestica</i>	2.1	0.0.3				2.1.3
kur domácí – hedvábníčka <i>Gallus gallus f. domestica</i>	1.0					1.0

Ptáci (Aves)						
Název Species	Stav k 1. 1. 2020	Odchov Birth	Příchod Arrival	Úhyn Death	Odchod Departure	Stav k 31. 12. 2020
kur domácí – velsumka <i>Gallus gallus f. domestica</i>	0.1					0.1
kur domácí – vyandotka <i>Gallus gallus f. domestica</i>	0.4			0.2		0.2
kustráček modrolící <i>Entomyzon cyanotis</i>	1.1 RDB = LC					1.1
lori zelenoocasý <i>Lorius chlorocercus</i>	1.1 RDB = LC					1.1
loskuták posvátný <i>Gracula religiosa</i>	1.1 RDB = LC					1.1
majna chocholátá <i>Acridotheres cristatellus</i>	1.1 RDB = LC					1.1
majna Rothschildova <i>Leucopsar rothschildi</i>	2.2 EEP, RDB = CR, CITES = I	0.1				2.3
morčák bílý <i>Mergus albellus</i>	1.1 RDB = LC			0.1		1.0
nandu pampový <i>Rhea americana</i>	5.7 RDB = NT				2.4	3.3
papoušek vinkovaný <i>Melopsittacus undulatus</i>	0.0.10 RDB = LC	0.0.18			0.0.2	0.0.26
pásovník dlouhoocasý <i>Poephila acuticauda</i>	3.1 RDB = LC	0.0.11			1.0.3	2.1.8
pásovník krátkoocasý <i>Poephila cincta cincta</i>	1.0 RDB = LC					1.0
polák malý <i>Aythya nyroca</i>	2.2 CROH = KOH, RDB = NT				2.0	0.2
puštítko bělavé pobaltský <i>Strix uralensis liturata</i>	1.0 CROH = KOH, RDB = LC					1.0
rarožník velký <i>Falco cherrug</i>	1.1 CROH = KOH, RDB = EN					1.1
rýžovník šedý <i>Padda oryzivora</i>	1.1.8 RDB = VU	0.0.1	0.0.2	0.0.1		1.1.10
sova pálená <i>Tyto alba</i>	1.1 CROH = SOH, RDB = LC	1.0				2.1
sovice sněžní <i>Nyctea scandiaca</i>	1.1 RDB = LC	1.1.1			1.1.1	1.1
sup himálajský <i>Gyps himalayensis</i>	1.1 RDB = NT		1.1	1.0	0.1	1.1
sýček obecný <i>Athene noctua</i>	1.1 CROH = SOH, RDB = LC	0.2				1.3
traváček ozdobný <i>Neophema elegans</i>	2.3 RDB = LC	0.0.1				2.3.1
traváček tyrkysový <i>Neophema pulchella</i>	1.1.1 RDB = LC	0.0.1			1.1.2	

Ptáci (Aves)						
Název Species	Stav k 1. 1. 2020	Odchov Birth	Příchod Arrival	Úhyn Death	Odchod Departure	Stav k 31. 12. 2020
tučňák brýlový <i>Spheniscus demersus</i>	6.7.1 EEP, RDB = EN			1.5.1		5.2
výr velký <i>Bubo bubo</i>	1.1 CROH = OH, RDB = LC					1.1
zoborožec vrásčitý <i>Aceros corrugatus</i>	3.2 EEP, RDB = NT	1.2	1.0	1.1		4.3
žako šedý <i>Psittacus erithacus</i>	1.1 RDB = EN, CITES = I					1.1

Plazi (Reptilia)						
Název Species	Stav k 1. 1. 2020	Odchov Birth	Příchod Arrival	Úhyn Death	Odchod Departure	Stav k 31. 12. 2020
agama kočičná <i>Physignathus cocincinus</i>	1.4.1		0.2	0.1		1.5.1
agama molucká <i>Hydrosaurus amboinensis</i>	1.0					1.0
agama vousatá <i>Pogona vitticeps</i>	2.0				2.0	
aligátor americký <i>Alligator mississippiensis</i>	1.1 RDB = LC					1.1
bazilišek zelený <i>Basiliscus plumifrons</i>	1.0 RDB = LC					1.0
čukvala zavallitá <i>Sauromalus ater</i>	1.1 RDB = LC					1.1
dlohokříčka oblá <i>Chelodina oblonga</i>	2.0.1 RDB = NT					2.0.1
hroznýš královský <i>Boa constrictor</i>	1.0					1.0
hroznýš královský mexický <i>Boa constrictor imperator</i>	1.1					1.1
hroznýšovec duhový <i>Epicrates cenchria cenchria</i>	1.3.1					1.3.1
chameleon jemenský <i>Chamaeleo calyptrotus</i>	1.0 RDB = LC					1.0
ještěrka perlová <i>Timon lepidus</i>	1.0 RDB = NT					1.0
kajmánek malý <i>Paleosuchus trigonatus</i>	1.1.1 RDB = LC				0.0.1	1.1
karetka novoguinejská <i>Carettochelys insculpta</i>	2.0 RDB = VU					2.0
korálovka mexická <i>Lampropeltis mexicana greeri</i>	1.1 RDB = LC	0.0.6			0.0.6	1.1

Plazi (Reptilia)						
Název Species	Stav k 1. 1. 2020	Odchov Birth	Příchod Arrival	Úhyn Death	Odchod Departure	Stav k 31. 12. 2020
korálovka sedlatá sinoalojská <i>Lampropeltis triangulum sinaloae</i>	1.1.1	0.0.4		0.0.1	0.0.4	1.1
korovec jedovatý <i>Heloderma suspectum</i>	1.0 EEP, RDB = NT					1.0
korovec mexický <i>Heloderma horridum</i>	1.2.1 EEP, RDB = LC					1.2.1
kožnatka čínská <i>Pelodiscus sinensis</i>	0.0.1 RDB = VU					0.0.1
krajta královská <i>Python regius</i>	2.2.1 RDB = LC					2.2.1
krajta zelená <i>Morelia viridis</i>	1.0 RDB = LC					1.0
krátkokřídka červenobřichá <i>Emydura subglobosa</i>	0.0.2 RDB = LC					0.0.2
leguán kubánský <i>Cyclura nubila nubila</i>	1.1 RDB = VU, CITES = I					1.1
leguán nosorohý <i>Cyclura cornuta</i>	ESB, RDB = VU, CITES = I		1.2		0.1	1.1
leguán pustinný <i>Dipsosaurus dorsalis</i>	1.3 RDB = LC			1.3		
leguánek měnivý <i>Leiocephalus carinatus</i>	0.0.10 RDB = LC					0.0.10
leguánek modravý <i>Petrosaurus thalassinus</i>	1.1 RDB = LC					1.1
leguánek ostnitý <i>Sceloporus magister</i>	1.0 RDB = LC			1.0		
leguánovec obojkový <i>Crotaphytus collaris</i>	2.0 RDB = LC			2.0		
psohlavec orinocký <i>Corallus hortulanus</i>	1.4.2 RDB = LC			1.4		0.0.2
scink dlouhonohý <i>Eumeces schneideri</i>	1.0					1.0
tilikva australská <i>Tiliqua scincoides scincoides</i>	0.0.2					0.0.2
tilikva obrovská <i>Tiliqua gigas</i>	1.1					1.1
tmorep skalní <i>Uromastyx acanthinura</i>	0.3.1		1.0	0.2		1.1.1
zmije obecná <i>Vipera berus</i>	0.2 CROH = KOH, RDB = LC		0.0.5	0.1.4		0.1.1
želva anámská <i>Mauremys annamensis</i>	0.0.3 EEP, RDB = CR, CITES = I					0.0.3

Plazi (Reptilia)						
Název Species	Stav k 1. 1. 2020	Odchov Birth	Příchod Arrival	Úhyn Death	Odchod Departure	Stav k 31. 12. 2020
želva hvězdnatá <i>Geochelone elegans</i>	1.0 RDB = VU, CITES = I					1.0
želva ostruhatá <i>Centrochelys sulcata</i>	3.0 RDB = VU		0.1		2.0	1.1
želva podlouhlá <i>Indotestudo elongata</i>	RDB = EN		0.0.3			0.0.3
želva stepní <i>Testudo horsfieldii</i>	1.0 RDB = VU					1.0
želva tlustohrdlá <i>Siebenrockiella crassicolis</i>	0.1 ESB, RDB = VU					0.1
želva uhlířská <i>Chelonoïdis carbonaria</i>	4.6.2	0.0.1			1.0.2	3.6.1
želva vroubená <i>Testudo marginata</i>	1.0 RDB = LC					1.0
želva zelenavá <i>Testudo hermanni</i>	1.1.3 RDB = NT	0.0.9				1.1.12
želva zubatá <i>Cyclernys dentata</i>	2.3 RDB = NT					2.3
želva žlutohnědá <i>Testudo graeca</i>	1.0 RDB = VU					1.0

Obojživelníci (Amphibia)	
Název Species	Stav k 31. 12. 2020 Status
drápatka vodní <i>Xenopus laevis laevis</i>	0.0.5 RDB = LC
pralesnička azurová <i>Dendrobates azureus</i>	0.0.17 RDB = LC
pralesnička barvířská <i>Dendrobates tinctorius</i>	0.0.15 RDB = LC
pralesnička batiková <i>Dendrobates auratus</i>	0.0.4 RDB = LC
pralesnička brazilská <i>Dendrobates galactonotus</i>	0.0.3 RDB = LC
pralesnička harlekýn <i>Dendrobates leucomelas</i>	0.0.7 RDB = LC
pralesnička pruhovaná <i>Phyllobates vittatus</i>	0.0.2 RDB = EN
pralesnička strašná <i>Phyllobates terribilis</i>	0.0.3 RDB = EN
ropucha argentinská <i>Rhinella arenarum</i>	0.0.1 RDB = LC

Obojživelníci (Amphibia)	
Název Species	Stav k 31. 12. 2020 Status
rosnice siná <i>Pelodytes caerulea</i>	0.0.3 RDB = LC
rosnice šalamounská <i>Litoria thesaurensis</i>	0.0.1 RDB = LC
rosnička včelí <i>Trachycephalus resinifictrix</i>	0.0.6 RDB = LC
víčkoznice černoskvrnná <i>Trachycephalus nigromaculatus</i>	0.0.15 RDB = LC
žebrovník Waltlův <i>Pleurodeles waltl</i>	0.0.7 RDB = NT

Ryby (Pisces)	
Název Species	Stav k 31. 12. 2020 Status
bichírek úhořovitý <i>Erpetichthys calabaricus</i>	0.0.8 RDB = NT
dánio perlové <i>Danio margaritatus</i>	0.0.10 RDB = DD
dánio pruhované <i>Danio rerio</i>	0.0.50 RDB = LC
duhovka Axelrodova <i>Melanotaenia herbertaxelrodi</i>	0.0.2 RDB = DD
duhovka Bleherova <i>Chilatherina bleheri</i>	0.0.12 RDB = VU
duhovka lososová <i>Glossolepis incisus</i>	0.0.25 RDB = VU
duhovka Parkinsonova <i>Melanotaenia parkinsoni</i>	0.0.32
duhovka třípruhá <i>Melanotaenia trifasciata</i>	0.0.14
krunýřovec <i>Ancistrus sp.</i>	0.0.8
krunýřovec jednoruhý <i>Otocinclus affinis</i>	0.0.5
krunýřovec řasnatý <i>Ancistrus cirrhosus</i>	0.0.30
labeo červenoploutvé <i>Epalzeorhynchus frenatum</i>	0.0.2 RDB = LC
mbuna Lombardova <i>Metriaclima lombardoi</i>	0.0.7 RDB = VU
neonka <i>Paracheirodon sp.</i>	0.0.60

Ryby (Pisces)	
Název Species	Stav k 31. 12. 2020 Status
neonka červená <i>Paracheirodon axelrodi</i>	0.0.20
neonka obecná <i>Paracheirodon innesi</i>	0.0.100
pancévníček kropenatý <i>Megalechis thoracata</i>	0.0.2
pancévníček Sterbův <i>Corydoras sterbai</i>	0.0.34
parma Wetmoreova <i>Hypsibarbus wetmorei</i>	0.0.2 RDB = LC
parmička čtyřpruhá <i>Puntius tetrazona</i>	0.0.8
parmička duhová <i>Puntius tiffeya</i>	0.0.30 RDB = LC
parmička indická <i>Puntius ticto</i>	0.0.50 RDB = LC
parmička purpurová <i>Pethia nigrofasciata</i>	0.0.20 RDB = LC
parmička Schwanenfeldova <i>Barbonymus schwanenfeldii</i>	0.0.6 RDB = LC
parmička žraločí <i>Balantiocheilos melanopterus</i>	0.0.6 RDB = EN
parmoun siamský <i>Crossocheilus siamensis</i>	0.0.14
peřovec skvmítý <i>Synodontis eupterus</i>	0.0.5 RDB = LC
piraňa Nattererova <i>Pygocentrus nattereri</i>	0.0.6
razbora klínoskvmná <i>Trigonostigma heteromorpha</i>	0.0.20 RDB = LC
sekavec příčnopásý <i>Pangio kuhlii</i>	0.0.7
sekavka nádherná <i>Chromobotia macracanthus</i>	0.0.3
sekavka pákistánská <i>Botia lohachata</i>	0.0.2
sekavka proužkovaná <i>Botia striata</i>	0.0.2 RDB = EN
sekernatka drobná <i>Carnegiella marthae</i>	0.0.20
sekernatka mramorovaná <i>Carnegiella strigata</i>	0.0.7
skalára vysoká <i>Pterophyllum altum</i>	0.0.8

Ryby (Pisces)	
Název Species	Stav k 31. 12. 2020 Status
sumec sklovitý <i>Kryptopterus bicirrhis</i>	0.0.40
tetra červenotlamá <i>Petitella georgiae</i>	0.0.15
tetra červenoústá <i>Hemigrammus rhodostomus</i>	0.0.40
tetra křivopruhá <i>Thayeria boehlkei</i>	0.0.1
tetra slepá <i>Asyanax jordani</i>	0.0.18 RDB = VU
tetra žhavá <i>Hemigrammus erythrozonus</i>	0.0.40
tlamovec <i>Labidochromis sp.</i>	0.0.13
tlamovec Baenschův <i>Aulonocara baenschii</i>	0.0.4 RDB = LC
tlamovec příčnopruhý <i>Maylandia zebra</i>	0.0.6 RDB = LC
tmnovec hřebenáčelý <i>Agamyxis pectinifrons</i>	0.0.3
živorodka duhová <i>Poecilia reticulata</i>	0.0.20

Paryby (*Chondrichthyes*)

Název Species	Stav k 31. 12. 2020 Status
tmucha Orbignyho <i>Potamotrygon orbignyi</i>	1.1

Bezobratlí (*Evertebrata*)

Název Species	Stav k 31. 12. 2020 Status
krevetka červená <i>Neocaridina denticulata</i>	0.0.30 <i>RDB = LC</i>
krevetka račí <i>Atyopsis gabonensis</i>	0.0.3
sklípkan potulný <i>Brachypelma vagans</i>	0.0.1
sklípkan Smithův <i>Brachypelma smithi</i>	0.0.1 <i>RDB = NT</i>

Stavy zvířat 2020**Census of animals 2020**

	1. 1. 2020		31. 12. 2020	
	Druhy	Jedinci	Druhy	Jedinci
Savci (<i>Mammalia</i>)	66	240	63	278
Ptáci (<i>Aves</i>)	56	184	53	202
Plazi (<i>Reptilia</i>)	44	123	42	118
Obojživelníci (<i>Amphibia</i>)	14	98	13	88
Ryby (<i>Pisces</i>)	49	667	47	847
Paryby (<i>Chondrichthyes</i>)	1	2	1	2
Bezobratlí (<i>Invertebrata</i>)	4	35	4	35
Celkem (Total)	234	1 349	223	1 570

Odchovy

Savci	
Mammalia	Odchov
alpaka <i>Vicugna pacos</i>	2.1
antilopa jelení <i>Antilope cervicapra</i>	4.4
gueréza pláštíková <i>Colobus guereza caudatus</i>	1.0
jelen bělohubý <i>Cervus albirostris</i>	2.0
kaloň pobřežní <i>Pteropus hypomelanus</i>	0.0.1
kočkodan Brazzův <i>Cercopithecus neglectus</i>	1.0
koza domácí <i>Capra hircus</i>	1.0
lama krátká <i>Lama glama</i>	0.1
lemur kaťa <i>Lemur catta</i>	4.2
lenochod dvouprstý <i>Choloepus didactylus</i>	0.0.1
makak kápořý <i>Macaca radiata</i>	0.0.1
mandril <i>Mandrillus sphinx</i>	0.1
muntžak malý <i>Muntiacus reevesi</i>	2.0
nilgau <i>Boselaphus tragocamelus</i>	1.0
nosál bělohubý <i>Nasua narica</i>	0.2
osel somálský <i>Equus africanus somalicus</i>	2.0
ovce domácí – kamerunská <i>Ovis aries aries</i>	1.1
panda červená <i>Ailuurus fulgens fulgens</i>	1.0
sika vietnamský <i>Cervus nippon pseudaxis</i>	4.1
surikata <i>Suricata suricatta</i>	4.3.3
tamarin bělohubý <i>Saguinus labiatus</i>	0.0.2
voduška jelenovitá <i>Kobus ellipsiprymnus defassa</i>	1.1

Ptáci	
Aves	Odchov
amadina diamantová <i>Emblema guttata</i>	0.1.11
amadina Gouldové <i>Chloebia gouldiae</i>	0.0.7
holub chocholatý <i>Ocyphaps lophotes</i>	0.0.1
kachnička mandarínská <i>Aix galericulata</i>	0.0.4
kachnička šedoboká <i>Callonetta leucophrys</i>	3.0
křepelka korunkatá <i>Rollulus rouloul</i>	0.0.3
kur domácí <i>Gallus gallus f. domestica</i>	0.0.3
majna Rothschildova <i>Leucopsar rothschildi</i>	0.1
papoušek vinkovaný <i>Melopsittacus undulatus</i>	0.0.18
pásovnik dlouhoocasý <i>Poephila acuticauda</i>	0.0.11
rýžovník šedý <i>Padda oryzivora</i>	0.0.1
sova pálená <i>Tyto alba</i>	1.0
sovice sněžní <i>Nyctea scandiaca</i>	1.1.1
sýček obecný <i>Athene noctua</i>	0.2
traváček ozdobný <i>Neophema elegans</i>	0.0.1
traváček tyrkysový <i>Neophema pulchella</i>	0.0.1
zoborožec vrásčitý <i>Aceros corrugatus</i>	1.2

Plazi	
Reptilia	odchov
korálovka mexická <i>Lampropeltis mexicana greeri</i>	0.0.6
korálovka sedlatá sinalojská <i>Lampropeltis triangulum sinaloae</i>	0.0.4
želva uhlířská <i>Chelonoidis carbonaria</i>	0.0.1
želva zelenavá <i>Testudo hermanni</i>	0.0.9

Ochranářské projekty

Projekt Pesisir Balikpapan

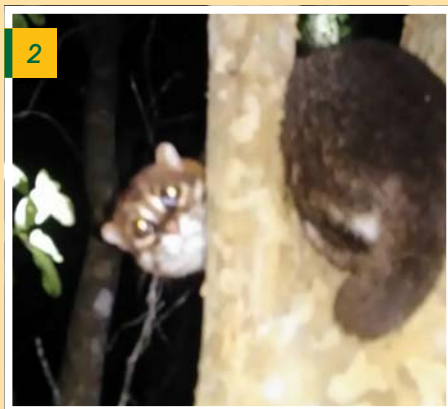
Mgr. Stanislav Lhota, Ph.D.

Z plánu na přesun hlavního města do Balikpapanského zálivu i přes covidovou pandemii bohužel nesešlo, a tak nadále probíhalo kácení lesů, při kterém došlo k objevení cedulí se jmény těch, kdo si les nárokují. Kancelář pro životní prostředí uspořádala veřejné setkání (**foto 1**) k dokumentu EIA (vyhodnocení vlivů na životní prostředí) pro výstavbu nové rafinerie palmového oleje. S právním týmem jsme předložili dokument poukazující na vážnost situace v ochraně přírodního prostředí. I přes tyto snahy byl dokument EIA schválen, v důsledku covidové situace však byla další aktivita přerušena.

V dubnu započal významný projekt – sčítání kahau nosatých. Sčítání odhalilo, že skupiny těchto opic jsou četnější, než se původně předpokládalo. Při tomto sčítání bylo také zjištěno, že přístav obývá vzácná kočka plochočelá (*Prionailurus planiceps*) – **foto 2**. Pandemie, která ovlivňovala dění v celé Indonésii, však nezastavila budování rafinerie.

První informace ze sčítání začaly přinášet své ovoce v podobě počtu kahau

nosatých (**foto 3 – Vít Lukáš**), jichž bylo napočítáno kolem tří tisíc. Došlo i k zastavení kácení mangrovů, ze kterých se pállilo dřevěné uhlí. Dříve jsme poukazovali na to, že půda v zálivu není určena k pěstování plodin. Jedna z firem proto opustila plantáže, které začaly zarůstat kapradím. Na náš popud vláda vyhlásila území za chráněné, firma PT WPS však nadále ve výstavbě pokračovala.

Již minulý rok vláda oznámila, že dojde k vybudování přehrady na řece Sepaku. Naštěstí tato výstavba nijak neohrozila zdejší ekosystém, neboť se jedná o travnaté území včetně palmových plantáží. Během našeho výzkumu došlo k objevení nových druhů mangrovů a díky snížení lidských zásahů do přírody se do zdejších

lesů navrátil velký gekon (*Gekko monarchus*), který byl dříve loven pro prodej k užití v čínské medicíně.

Stavba rafinerie palmového oleje firmou PT WPS nadále pokračuje, a to i přes důkazy dopadů na přírodní prostředí – zasypání prameniště řeky a zakládání dalších účelových požárů. Ty sice byly oznámeny na zdejší policii, avšak bez následného vyšetřování.

Dalším projektem, který se uskutečnil, bylo pozorování delfínů orcel tuponosých (**foto 4**), jehož výsledkem bylo zjištění, že zdejší populace je velmi malá a ohrožená. Tým pod vedením Danielle Kreb tak navrhl zásadní změny v územním plánu pro zlepšení kvality života těchto zvířat. Nově byl totiž navržen zákon na podporu podnikatelského sektoru, podle nějž se nemusí hodnotit vliv podnikatelské činnosti na životní prostředí. Důsledkem tohoto zákona pak může být upřednostnění průmyslu a cestovního ruchu nad obživou zdejších rybářů a ochranou krajiny.

Sčítání kahau nosatých se chýlí ke konci a napočítáno bylo 3 286 jedinců (**foto 5**). I přesto, že zbývá prozkoumat ještě jednu malou část, se už teď jasně ukazuje, že výsledný počet kahau je větší, než jaké byly odhady.

Na řece Lob končí většina překladišť hnědého uhlí, aktivní však zůstávají tři společnosti, které i tak způsobují kontaminaci vody.

„Ve vzduchu“ stále visel návrh na změnu územního plánu. V případě jeho schválení by rybáři museli hledat nová loviště na otevřeném moři a upřednostnily by se průmyslové aktivity na úkor ochrany ekosystému. Nezbývá než čekat, jaké stanovisko vláda při rozhodování o tomto dokumentu zaujme.

5

Centrum pro
zvířata v nouzi

Činnost Centra pro zvířata v nouzi

Jaroslava Ježková

V roce 2020 bylo v našem centru (**foto 1**) umístěno celkem 396 psů a 347 koček. Provoz centra byl v tomto roce ovlivněn pandemií covidu-19. Prakticky v průběhu celého roku byla provozní doba upravena vládními protiepidemickými nařízeními platnými v určitém období, a útulek byl proto buď částečně, nebo úplně uzavřen veřejnosti. Péče o zvířata probíhala stejně jako v jiných letech, bylo pouze omezeno venčení našich svěřenců a adopce psů a koček byla možná pouze po předchozím telefonickém objednání. V průběhu celého roku jsme pozorovali, že celkově bylo v centru umístěno méně svěřenců než obvykle. Domníváme se, že tato situace byla způsobena tím, že občané trávili více času doma, čímž měli možnost se svým čtyřnohým přátelům více věnovat. Zvířata jim tím pádem méně utíkala a lidé ani neměli potřebu je odkládat. Naopak stoupla poptávka po adoptcích. Celorepublikově totiž vzrostly pořizovací ceny za psa nebo kočku od chovatelů, a tak pořízení psa či kočky z útulku bylo lepší a schůdnější variantou. Lidé se cítili více osamoceni a hledali v nové adopci rozptýlení a odpoutání od nepříznivých zpráv ohledně pandemie. Tento trend se projevil i v jiných útulcích a depozitech. Otázkou však zůstává, co nastane, až se všichni po pandemii vrátí do práce a děti do školy. Máme obavu,

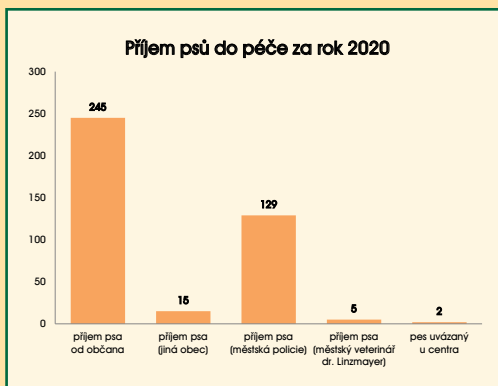
že se naše centrum opět naplní odloženými zvířaty, která budou v některých rodinách nechtěnými mazlíčky.

Co se týče skladby zvířat, stále jsme, stejně jako v předešlém roce, sledovali trend, že jsou v centru umísťováni hlavně psi samci ve věku od 1 do 3 let, u kterých jejich původní majitel zcela nebo částečně nezvládl výchovu a pes mu přerostl přes hlavu. Takoví jedinci se většinou opakovaně vracejí z adopcí zpět, někdy i několikrát za sebou, než se dostanou k dostatečně zkušeným majitelům, kteří si s nimi dokážou poradit. Převýchově těchto psů jsme se věnovali po celý rok. Příznivě na tuto skutečnost působil malý počet psů umístěných v jeden okamžik v centru, takže jsme se jim mohli zcela individuálně věnovat. Jejich socializace byla naším hlavním úkolem roku. Převažujícími plemeny umístěných psů byla různá bojová plemena a teriéři.

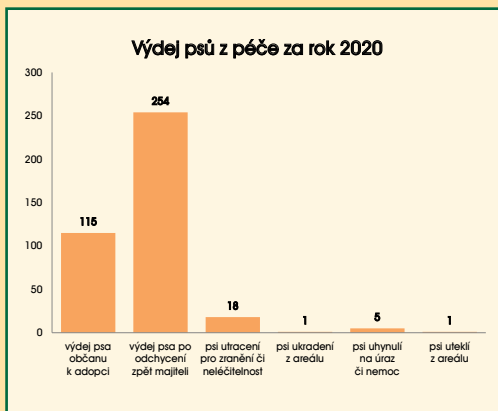
Počet přijatých koček v minulém roce dosáhl 347 jedinců, z toho 185 bylo umístěno do adopce. Stejně jako v minulých letech jsme pokračovali v kastrovačním plánu volně žijících koček na území města Ústí nad Labem. Celkem bylo vykastrováno a zpět do lokality vypuštěno 100 koček. Některé kočky prošly i léčbou. Jednalo se hlavně o rozličné virózy dýchacích cest, svrab a různé další parazity, kousná nebo tržná poranění a úrazy způsobené například střetem s autem.

V roce 2020 jsme se bohužel nemohli zúčastnit žádných akcí, na kterých jsme pravidelnými účastníky, jako jsou různé voříškiády a umístovací výstavy, které se z důvodu probíhající pandemie nekonaly. Jedinou akcí, která se v létě uskutečnila, byl letní festival Útulek Fest, který je každoročně pořádán na podporu opuštěných zvířat v okrese Ústí nad Labem. Ten letošní se uskutečnil v Brně ve dnech 7.–8. 8. 2020. Díky němu naši pejskové dostali granule značky Calibra v celkové hodnotě 17 000 Kč. Po celý rok nás také hojně podporovali dárci z řad občanů nejen města, ale i celé republiky, a to jak finančními, tak hmotnými dary.

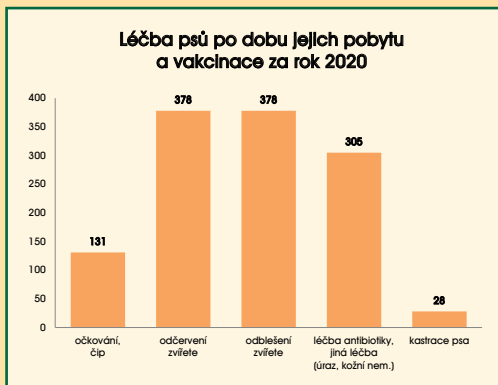
Příjem psů do péče od 1. 1. do 31. 12. 2020	
příjem psa od občana	245
příjem psa (jiná obec)	15
příjem psa (městská policie)	129
příjem psa (městský veterinář dr. Linzmayer)	5
pes uvázaný u centra	2
celkem psů	396

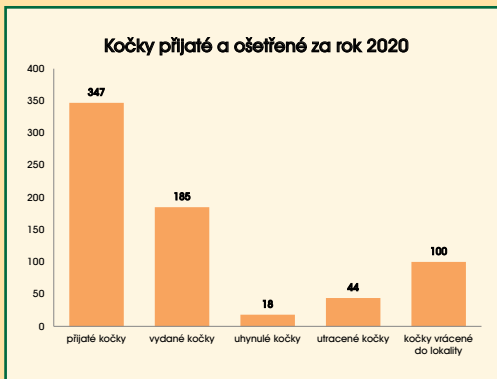
Výdej psů z péče od 1. 1. do 31. 12. 2020	
výdej psa občanu k adopci	115
výdej psa po odchycení zpět majiteli	254
psi utracení pro zranění či neléčitelnost	18
psi ukradení z areálu	1
psi uhynulí na úraz či nemoc	5
psi uteklí z areálu	1
celkem	394

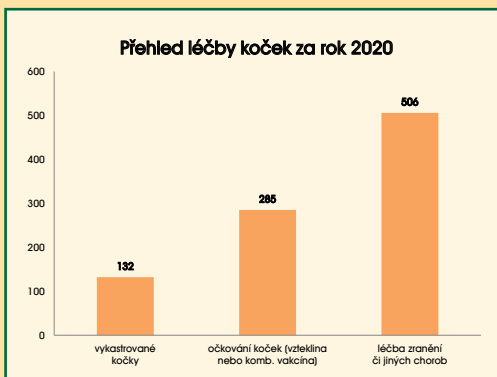
Léčba psů po dobu jejich pobytu a vakcinace od 1. 1. do 31. 12. 2020	
očkování, čip	131
odčervení zvířete	378
odblešení zvířete	378
léčba antibiotiky, jiná léčba (úraz, kožní nem.)	305
kastrace psa	28
výkonů celkem	1 220

Kočky přijaté a ošetřené od 1. 1. do 31. 12. 2020	
přijaté kočky	347
vydané kočky	185
uhynulé kočky	18
utracené kočky	44
kočky vrácené do lokality	100

Přehled léčby koček od 1. 1. do 31. 12. 2020	
vykastované kočky	132
očkování koček (vzteklina nebo komb. vakcína)	285
léčba zranění či jiných chorob	506

Ekonomicko-
-personální útvar

Činnost ekonomicko-personálního útvaru

Ing. Soňa Rysková

Výsledek hospodaření 2020

Celkový výsledek hospodaření (VH) naší zoologické zahrady za hlavní i doplňkovou činnost v roce 2020 byl vyrovnaný, tedy nulový.

Z toho:

VH za hlavní činnost -515,42 tis. Kč

VH za doplňkovou činnost 515,42 tis. Kč

Náklady celkem na hlavní i doplňkovou činnost činily 69 246,85 tis. Kč a celkové výnosy z hlavní i doplňkové činnosti dosáhly stejné výše, tj. 69 246,85 tis. Kč.

Dále jsou podrobněji vyčísleny dosažené náklady a výnosy v členění na hlavní a doplňkovou činnost organizace včetně stručného komentáře.

Náklady na hlavní činnost v roce 2020

Náklady na hlavní činnost	v tis. Kč	%
Spotřeba materiálů	2 683,76	3,99
Spotřeba krmení	5 197,48	7,72
Spotřeba pohonných hmot	506,03	0,75
Spotřeba energie	4 880,35	7,25
Prodané zboží	0,00	0,00
Opravy a udržování	1 960,53	2,91
Ostatní služby	5 354,17	7,95
Osobní náklady	37 498,85	55,71
Ostatní náklady z činnosti	825,48	1,23
Odpisy dlouhodobého majetku	7 975,88	11,85
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	430,65	0,64
Náklady celkem	67 313,18	100,00

kem 5 354,17 tis. Kč, což představuje cca 8 % celkových nákladů na hlavní činnost. Mezi nejvýznamnější položky patří náklady na veterinární péči (1 632,01 tis. Kč), ochranu objektů (1 200,16 tis. Kč) a stočné (779,53 tis. Kč).

Náklady na krmení v roce 2020 dosáhly celkem 5 197,48 tis. Kč **(foto 1)**. Jejich podíl na celkových nákladech hlavní činnosti činil cca 8 %. V roce 2020 naše zoo také zajistila krmení vyrobené ve vlastní režii v celkové hodnotě 1 076,92 tis. Kč, což se prostřednictvím aktivace oběžného majetku (účet 507) promítlo do snížení celkových nákladů.

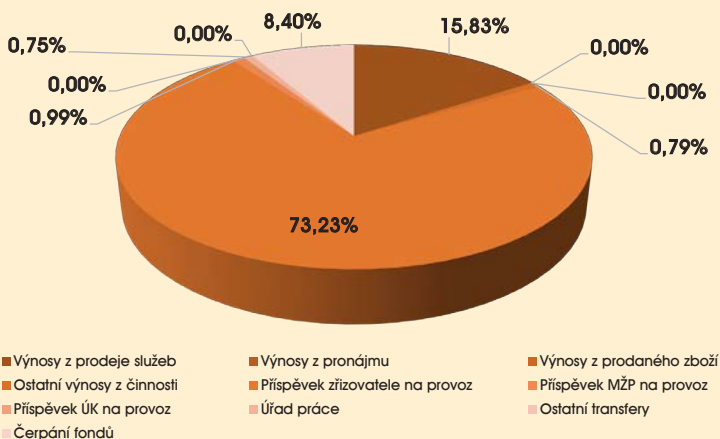
Náklady na energie v roce 2020 činily celkem 4 880,35 tis. Kč. Na celkových nákladech hlavní činnosti se tak energie podílejí cca 7 %. Nejvyššími položkami jsou náklady na elektrickou energii (4 128,89 tis. Kč) a náklady na vodné (746,80 tis. Kč).

Finanční prostředky vynaložené v roce 2020 na opravy a údržbu dosáhly celkem 1 960,53 tis. Kč, přičemž z této částky bylo 386,63 tis. Kč kryto z účelové neinvestiční dotace od zřizovatele. Prostředky na opravy byly použity zejména pro vozový park (608,22 tis. Kč), opravy a udržování strojů a zařízení (602,15 tis. Kč) a opravy stavebních objektů (577,39 tis. Kč). Náklady na opravy a údržbu představují pouze cca 3 % celkových nákladů na hlavní činnost.

Výnosy z hlavní činnosti v roce 2020

Výnosy z hlavní činnosti	v tis. Kč	%
Výnosy z prodeje služeb	10 576,98	15,83
Výnosy z pronájmu	0,00	0,00
Výnosy z prodaného zboží	0,00	0,00
Ostatní výnosy z činnosti	524,54	0,79
Příspěvek zřizovatele na provoz	48 915,59	73,23
Příspěvek MŽP na provoz	664,58	0,99
Příspěvek ÚK na provoz	0,00	0,00
Úřad práce	501,95	0,75
Ostatní transfery	0,00	0,00
Čerpání fondů	5 614,12	8,40
Výnosy celkem	66 797,76	100,00

Podíl výnosů z hlavní činnosti v roce 2020

Nejvyšší výnosovou položkou v roce 2020 byl příspěvek zřizovatele na provoz naší zoologické zahrady. Příspěvek na provoz činil 48 915,59 tis. Kč, což představuje cca 73 % celkových výnosů z hlavní činnosti. Z této částky bylo 539,03 tis. Kč účelově vázáno na zajištění kompletní opravy střechy na stáji zeber a na havarijní opravu čerpadla na stanici TČ2. Příspěvek na provoz byl navýšen o 1 867,00 tis. Kč a poskytnut na pokrytí výpadku tržeb, který vznikl v důsledku pandemie covidu-19.

Významnou částí výnosů z hlavní činnosti byly výnosy z prodeje služeb, které v roce 2020 dosáhly celkem 10 576,98 tis. Kč (tj. cca 16 % celkových výnosů z hlavní činnosti). V důsledku šíření pandemie covidu-19 byly tyto výnosy o 2 980,36 tis. Kč nižší než v roce 2019. Z prodeje služeb činily výnosy ze vstupného 9 425,64 tis. Kč (tj. o 2 662,99 tis. Kč méně než v roce 2019), výnosy z provozování vláčku 873,11 tis. Kč (**foto 2**) a výnosy ze zážitkových a výukových programů 96,98 tis. Kč.

Třetí nejvyšší položkou výnosů z hlavní činnosti je čerpání fondů, které v roce 2020 dosáhlo celkem 5 614,12 tis. Kč. Z této částky připadlo 3 416,73 tis. Kč na krytí odpisů nepokrytých finančními prostředky, 1 293,68 tis. Kč na výnosy za adopce, patronství a ostatní finanční dary a 903,71 tis. Kč na opravy a údržbu.

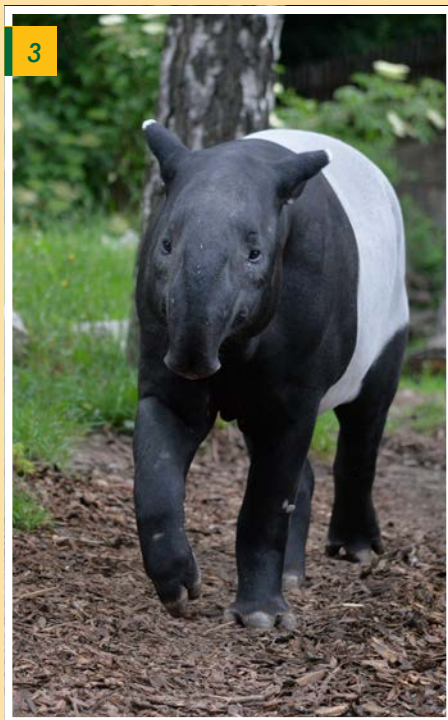
Přijatý účelový příspěvek Ministerstva životního prostředí ve výši 664,58 tis. Kč byl určen na krytí části nákladů na podporu chovu ohrožených druhů zvířat v zoo (**foto 3**). Tyto finanční prostředky byly použity na částečnou úhradu nákladů na krmění.

Ostatní výnosy z činnosti dosáhly v roce 2020 celkové výše 524,54 tis. Kč. Jednalo se zejména o výnosy z prodeje DHM, z prodeje zvířat a z přijatých darů zvířat.

Na základě „Dohody o vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací“ uzavřené mezi naší zoo a Úřadem práce se podařilo získat finanční prostředky ve výši 501,95 tis. Kč. Tyto prostředky byly použity na úhradu mezd a sociálních nákladů pracovníků veřejně prospěšných prací, kteří se podíleli zejména na zajištění údržby objektů a úklidu areálu.

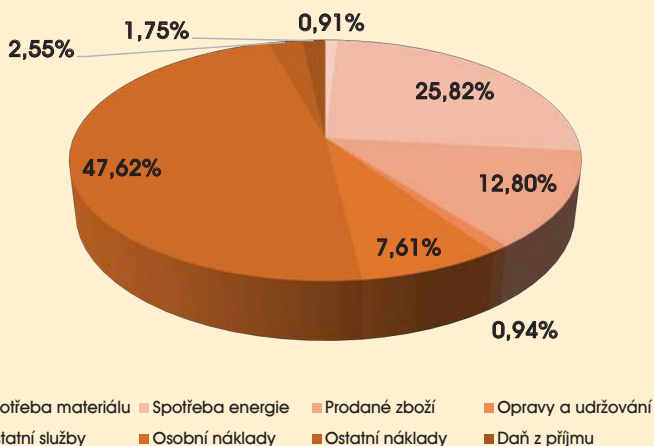
Tržby a náklady na jednoho návštěvníka

V roce 2020 dosáhl počet návštěvníků 123 553 osob (v roce 2019 návštěvnost činila 168 265 osob). Dosažená průměrná tržba ze vstupného včetně vstupného za vláček na jednoho návštěvníka činila v roce 2020 celkem 83,35 Kč, průměrné celkové vlastní výnosy na jednoho návštěvníka (bez příspěvku zřizovatele) činily 144,73 Kč. Průměrné náklady na jednoho návštěvníka v roce 2020 dosáhly 544,81 Kč, tj. o 152,75 Kč více než v roce 2019.

Náklady na doplňkovou činnost v roce 2020

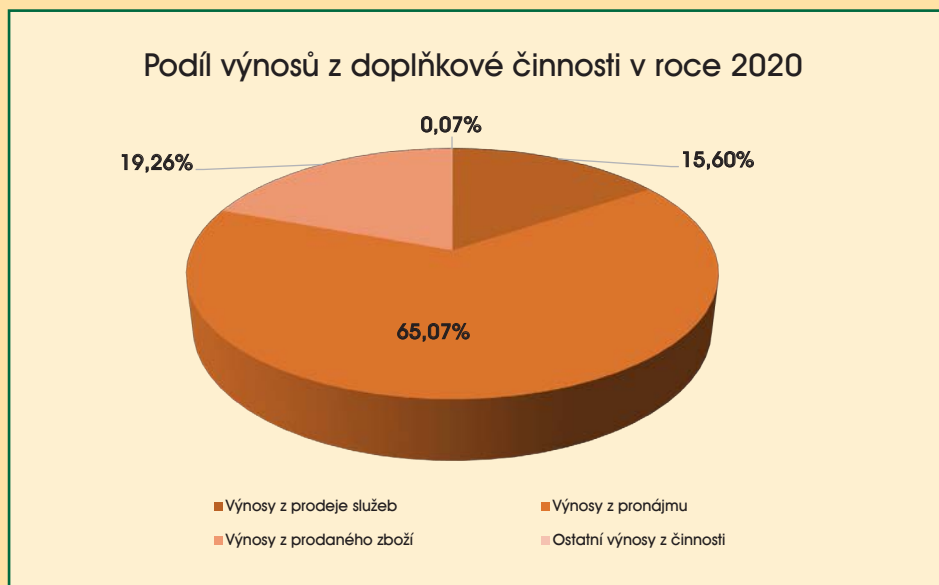
Náklady na doplňkovou činnost	v tis. Kč	%
Spotřeba materiálu	17,69	0,91
Spotřeba energie	499,19	25,82
Prodané zboží	247,52	12,80
Opravy a udržování	18,23	0,94
Ostatní služby	147,08	7,61
Osobní náklady	920,81	47,62
Ostatní náklady	49,28	2,55
Daň z příjmu	33,87	1,75
Náklady celkem	1 933,67	100,00

Podíl nákladů na doplňkovou činnost v roce 2020

Celkové náklady na doplňkovou činnost dosáhly v roce 2020 částky 1 933,67 tis. Kč. Nejvýznamnější nákladovou položkou doplňkové činnosti byly osobní náklady, které v roce 2020 činily 920,81 tis. Kč (tj. cca 48 % nákladů na doplňkovou činnost). Dalšími významnými položkami byly náklady na spotřebu energií (499,19 tis. Kč, tj. cca 26 % nákladů na doplňkovou činnost) a náklady na prodané zboží (247,52 tis. Kč, tj. cca 13 % nákladů na doplňkovou činnost).

Výnosy z doplňkové činnosti v roce 2020

Výnosy z doplňkové činnosti	v tis. Kč	%
Výnosy z prodeje služeb	381,99	15,60
Výnosy z pronájmu	1 593,68	65,07
Výnosy z prodaného zboží	471,71	19,26
Ostatní výnosy z činnosti	1,71	0,07
Výnosy celkem	2 449,09	100,00

Výnosy z doplňkové činnosti v roce 2020 dosáhly celkem částky 2 449,09 tis. Kč. Výnosy byly tvořeny především příjmy z pronájmů (1 593,68 tis. Kč, tj. cca 65 % výnosů z doplňkové činnosti) a výnosy z prodeje zboží (471,71 tis. Kč, tj. cca 19 % výnosů z doplňkové činnosti).

Útvar kontaktu s veřejností

Činnost útvaru kontaktu s veřejností

Nikola Roštejská

Návštěvnost

Rok 2020 výrazně ovlivnila pandemie covidu-19, v důsledku které došlo ke třem uzavírkám na základě nařízení vlády České republiky. V součtu se jednalo o 116 dní, což se samozřejmě promítlo v celkovém počtu návštěvníků a pořádání mnoha akcí a aktivit pro veřejnost. V době otevření platila mnohá omezení, jako dodržování rozstupů, omezený počet návštěvníků a povinnost nošení ochranných pomůcek na dýchacích cestách (**foto 1**). Celkově branami zoo prošlo 123 553 návštěvníků, pokles oproti předešlému roku odpovídá době uzavření.

Nabídka vstupného pro návštěvníky obsahuje celou řadu zvýhodněných vstupenek. Pravidelní návštěvníci využívají především permanentních vstupenek, které platí po dobu 12 měsíců od zakoupení a umožňují libovolné množství vstupů. Tuto možnost zvolilo v roce 2020 celkem 443 osob. V prodeji jsou tři kategorie permanentních vstupenek – rodinná, dětská a dospělá, přičemž největší zájem je o vstupenku pro dospělé osobu (262 vstupenek).

Po ukončeném projektu Jeden kraj – tři různé zoo, kterým Ústecký kraj podporoval návštěvu tří zoologických zahrad v regionu, zbývalo předat ceny výhercům posledního ročníku. Setkání výherců (**foto 2**) se konalo v naší zoo 23. června v prostorách pavilonu tučňáků brýlových.

Návštěvnost zoo ovlivňuje řada faktorů – nejedná se pouze o skladbu zvířat a nové expozice, ale jde také o pohodu a příjemně strávený čas návštěvníků. K návštěvníckému servisu přispívá řadu let i nabídka jízdy zoovláčkem, který umožňuje překonat značné převýšení při prohlídce zoo, ale je zároveň vyhledávanou atrakcí zejména pro dětské návštěvníky. V roce 2020 využilo této možnosti 34 913 pasažérů.

Propagace

Zoo prezentuje své aktivity v rozličných médiích, od článků v regionálních i celostátních denících či časopisech přes relace v rádiích až po reportáže na různých televizních stanicích. Pravidelně využívá kulturní měsíčníky regionu (ústecký Enter, teplické Freečko či mostecké Tipko) a též Ústecké noviny, vydávané zřizovatelem, statutárním městem Ústí nad Labem. V roce 2020 bylo připraveno celkem osm čísel bulletinu Strípy ze zoo, které jsou zveřejňovány na webových stránkách zoo.

Akce pro veřejnost

Kalendář akcí pro rok 2020 zahrnoval klasické pořady pro veřejnost, vědomostní soutěže a kvízy. Vzhledem k pandemii covidu-19 se mnoho aktivit přesunulo do on-line prostoru. Pozvánky a informace jsou zveřejňovány na webových stránkách zoo a FB zoo, ale i na dalších serverech určených většinou pro rodiny s dětmi.

PŘIJĎTE ZNOVU DO ZOO

30. května

Pro návštěvníky platilo dobrovolné vstupné a možnost zakoupení limitované edice magnetek na podporu zoo v hodnotě od 50 do 400 Kč. Akce probíhala ve spolupráci s Nadačním fondem Folivora.

ZA VYSVĚDČENÍ DO ZOO

26.–30. června

Žáci s vyznamenáním na vysvědčení měli vstup do zoologické zahrady zdarma. Vysvědčením či jeho kopií bylo nutné se prokázat u pokladny.

ZAHÁJENÍ LETNÍ SEZÓNY

27. června

Na návštěvníky čekala přednáška Soni Pekové s názvem O zvířatech a lidech z pohledu medicíny, která se konala v zooškole, otevření nové voliéry australských ptáků (**foto 3**) a nově zrekonstruovaných expozic v prvním patře pavilonu exotária. Doprovodný program představil ochranu ohrožených druhů, problematiku pytláctví a nelegálního obchodu se zvířaty. Svě zkušenosti s hledáním a zabavováním kontrabandu ukázali služební psi Celní správy ČR a Policie ČR. Na závěr proběhla pohádka souboru Divadla V Pytli.

SVĚTOVÝ DEN SLONŮ

12. srpna

V rámci oslav sloniho dne proběhlo pomalování slonice Delhi oslavnými motivy, následná procházka na Mariánskou skálu na její pastvu, prohlídka zázemí pavilonu slonů s ošetřovateli nebo prodej limitované edice sloniích triček (**foto 4**), z něhož část výtěžku šla na podporu spolku Save Elephants.

DEN PLNÝ CHUTÍ

22. srpna

Akce spjatá s Mezinárodním dnem orangutanů (18. srpna) byla zaměřena na problematiku palmy olejné, jejíž pěstování představuje v současnosti největší ohrožení orangutanů. Součástí programu byly stánky místních podniků, které zajistily zážitek pro chuťové buňky. Na závěr zahrála skupina Uraggan Andrew & Reggae Orthodox.

DEN HMYZU

12. září

Akce zaměřená na hmyz započala přednáškou Pavla Krásenského v Zooškole Heinricha Lumpeho s názvem Podivuhodný svět bezobratlých. V pavilonu exotária byla k vidění výstava makrofotografií ze světa hmyzu a ukázka živých zástupců exotického hmyzu (**foto 5**). Zájemci si mohli zakoupit včelí produkty od místních včelařů nebo si vyzkoušet slovosatelny kvíz o tisícikorunový poukaz na nákup do Hypermarketu Globus. Pro všechny návštěvníky byly připraveny soutěže a aktivity uspořádané ústeckými skauty a na nejmenší čekala výtvarná dílna s hmyzí tematikou. Akce spadala do programu Dnů evropského dědictví a byla podpořena statutárním městem Ústí nad Labem.

DEN SENIORŮ

1. října

Senioři měli v tento den vstup do zoo zdarma.

ADVENTNÍ KALENDÁŘ

1.–24. prosince

Každý den se otevřelo okénko ve virtuálním kalendáři se soutěžní otázkou na facebookovém profilu zoo. První, kdo správně odpověděl, obdržel odměnu.

ŠTĚDRÝ DEN V ZOO

24. prosince

Tradiční nadílka pro vybrané druhy zvířat včetně ozdobených vánočních stromků a slavnostně zabalených dárků se uskutečnila přímo na Štědrý den v dopoledních hodinách a byla živě vysílána na facebookovém profilu zoo (foto 6).

Vědomostní soutěže a kvízy

Během roku 2020 byly u příležitosti vícedenního volna připraveny různé vzdělávací aktivity, které měly návštěvníkům zpestřit prohlídku zoologické zahrady, ale zároveň jim vhodnou formou přinést poučení a zajímavé informace.

PRAZDNINY V ZOO

1.–9. února

Devítidenní kvíz na téma zvířat a rostlin vyskytujících se na území České republiky. Každý účastník obdržel za svou snahu drobný dárek.

Besedy, přednášky, prohlídky

VENEZUELA

16. ledna

Ředitel plzeňské zoo Jiří Trávníček přiblížil svou expedici do hor Sierra de Maigualida na venezuelsko-brazílsko-kolumbijském trojmezí za vzácnými kajmany klínohlavými.

MEDVĚDI V ZOO OHRADA

30. ledna

Zoolog Ivan Kubát přednášel o dobrodružném transportu medvědů plavých z Tádžikistánu do Jihočeské zoologické zahrady Hluboká nad Vltavou.

PUTOVÁNÍ ZA GORILAMI

13. února

Fotograf Vladimír Čech a bývalý chovatel goril Marek Ždánský (**foto 7**) se zhostili přednášky o cestách za gorilami do tří států Afriky. Vesele i poučně vyprávěli o způsobu cesty, vybavení a chování v přítomnosti goril.

JEDOVATÍ HADI A KRÁLOVSTVÍ JEDU

27. února

Chovatel jedovatých hadů Miroslav Dohnal představil expozici Království jedu v plzeňské zoo, kde se spolu s kolegy stará o řadu jedovatých druhů plazů, a expedici za faunou a flórou do Jihoafrické republiky.

ZOO A JEJÍ ZVÍŘATA

9. března

Mimo areál byla realizována pouze přednáška v Seniorském centru Terezín. Žádné další přednášky ani činnosti v dalších seniorských centrech nebylo možné uskutečnit.

Výstavy

VÝSTAVA KRESEB PAVLA KANTORKA – KOČKY A JINÁ ZVÍŘATA

8. června – 10. srpna

Výstava 40 velkoformátových tisků s obrázky autora Pavla Kantorka byla umístěna po obvodu Venkovského dvorku (*foto 8*). Návštěvníci se mohli zapojit do soutěže o ceny. Výstavu zajistil spolek InGarden za finanční podpory statutárního města Ústí nad Labem.

8

Spolupráce se školami a zájmovými skupinami

V roce 2020 bylo v nabídce 18 různých vzdělávacích programů, které jsou určeny pro žáky všech typů škol. Hlavním výukovým místem je Zooškola Heinricha Lumpeho vybavená dataprojektorem, dermoplastickými materiály, pracovními listy a dalšími pomůckami. Pandemie covidu-19 a následná opatření proti šíření této nemoci výrazně ovlivnily vzdělávací činnost nejen v zoo, ale i přímo ve školských institucích. Z tohoto důvodu se výuka konala především v prvních týdnech roku, ale i zde byla frekvence nižší než v předešlém roce. Změnou prošel ceník výukových programů, v němž byla nově stanovena cena za jednoho žáka 40 Kč v průběhu celého roku, čímž odpadla povinnost hradit vstupné do zoo. Pandemie očekávané rozložení návštěv školních kolektivů během celého roku zhatila, přesto je nová cena vnímána pozitivně. Informace o cenách a nabídce programů jsou pravidelně zasílány školám v Ústí nad Labem, Litoměřicích, Děčíně, Teplicích a přilehlých oblastech. V roce 2020 se vzdělávacích programů zúčastnilo 1 091 žáků.

Během uzavření zoo byl vytvořen zcela nový výukový program s názvem Život pod lupou, který je tematicky zaměřen na tuzemské druhy hmyzu a další bezobratlé živočichy, jejich význam v biotopech a následnou ochranu. Program navazuje na edukativní prvky v areálu, jako jsou včelí úly, hmyzí hotel či broukoviště. Jedná se o sezónní program realizovaný pouze během letního období v závislosti na přítomnosti volně žijícího hmyzu.

Průvodcovská činnost probíhala ve formě komentovaných prohlídek pro různé zájmové skupiny či celodenního programu pro příměstské tábory (**foto 9**). Vzhledem k protiepidemickým opatřením, která neumožňovala pořádat akce pro skupiny, se výrazně snížil počet jejich realizací. Možnost komentované prohlídky využilo 83 návštěvníků a program pro příměstský tábor absolvovalo 93 účastníků.

V letních měsících (červenec–srpen) zorganizovala zoo večerní komentované prohlídky, o které je každoročně velký zájem. Prohlídky se konaly vždy v pátek jedenkrát za 14 dní a kapacita skupiny byla omezena počtem 30 osob. Vstupenky bylo možné zakoupit pouze on-line na portále statutárního města Ústí nad Labem. Procházku s nezapomenutelnou atmosférou si nenechalo ujít celkem 121 návštěvníků.

Ve spolupráci s DDM byl opět realizován přírodovědný kroužek pro děti od 8 do 14 let. Počet schůzek byl ovšem podstatně nižší kvůli povinné uzavírcce areálu zoo a pozastavení veškeré volnočasové výuky dle nařízení Ministerstva zdravotnictví ČR. Realizovaná setkání se odehrávala v budově Zooškoly Heinricha Lumpeho a přímo v areálu zahrady, vždy v přítomnosti zaměstnance zoo.

Komentovaná krmení a setkání u zvířat

V roce 2020 probíhaly pravidelné předváděcí akce a komentovaná krmení zvířat na devíti místech, většina z nich se konala během letní sezóny v čase od 10.00 do 17.30 hodin (**foto 10**). Pravidelnost u jednotlivých ukázek byla různá, některé se konaly denně, jiné pouze během víkendů a svátků. Největšímu zájmu se těšily letové ukázky dravců, které zajišťuje externí sokolník.

Projekty

V roce 2020 se podařilo zasíťovat voliéru pro supy himálajské díky mobilní aplikaci EEP Skupiny ČEZ – Pomáhej pohybem a všem aktivním příznivcům, kteří svou aktivitou podpořili projekt zoo. Projekt finančně podpořila Nadace ČEZ schválenou dotací 39 478 Kč.

Ocenění

Ve 26. ročníku soutěže Bílý slon pořádané sdružením Česká zoo se v kategorii „přestavba roku“ umístila na prvním místě naše expozice pro tučňáky brylové. Ve čtvrtek 16. července došlo k předání cen a plakety, která je nainstalována u vchodu do jeskyně.

Projekty na ochranu přírody

Zoo podporuje již třináctým rokem ochrannářský a výzkumný projekt Pesisir Balikpapan, který probíhá v Indonésii na ostrově Borneo. Vědecký pracovník tráví část roku přímo v terénu, spolupracuje s místními komunitami, popřípadě řídí činnost z ČR, průběžně připravuje zprávy, které jsou následně umístěny na webových stránkách zoo. Souhrnné aktivity za rok 2020 jsou zveřejněny i ve výroční zprávě.

Komerční akce

Již deset let jsou v nabídce výchovně-vzdělávací zážitkové programy. Veškeré informace včetně pravidel, podmínek a cen jsou zveřejněny na webových stránkách zoo. V roce 2020 využilo nabídky zážitkových programů celkem 34 osob (krmení tuleňů – 3, krmení surikat – 8, krmení žiraf – 16 (**foto 11**), krmení a kontakt se slony – 7).

Adopce a patroni

Bc. Markéta Čavojcová

Program adopce zvířat slaví 30. výročí od spuštění, které bylo zájemcům nabídnuto těsně po revoluci při změně ekonomických možností. Od té doby se lze stát adoptivním rodičem po uhrazení konkrétní částky představující náklady na krmení pro daný druh. Program patronace nad zvířaty se zrodil v roce 2011, odkdy je možné již od tisícikoruny podpořit svého oblíbence. Patronský projekt si na své první desetiletí bude muset ještě rok počkat. Rok 2020 výrazně ovlivnila pandemie covidu-19, během které jsme zaznamenali rekordní zájem o oba typy programů a k našim letitým dárcům přibýlo téměř sto dalších zájemců. Jednalo se o firmy, společnosti, kolektivy, spolky, celé rodiny či jednotlivce. Díky této podpoře jsme získali 921 900 Kč za uzavřené adopce a za patronství 197 411 Kč, což je více než 38% nárůst oproti předešlému roku. Všech dárců si velice vážíme a jako poděkování pro ně pořádáme akci s názvem Den přátel zoo, která však musela být vzhledem k pandemii odložena na příští rok.

ADOPTIVNÍ RODIČE

Jméno, název firmy	Částka	Zvíře
Adriana Glosová z Ústí nad Labem	3 500	ara ararauna
Agentura práce Gadasová, s. r. o., z Ústí nad Labem	4 000	pekari páskovaný
Alanis Morrice z Ústí nad Labem	2 500	tana severní
Albert Achs z Ústí nad Labem	1 000	korálovka sedlatá
Alena a Josef Tröglovi z Teplic	5 000	makak káповý
Alice Sýkorová z Krupky	2 500	tana severní
Andrea Sršňová z Litoměřic	1 000	agama kočičinská
Andy Flieger z Duchcova	6 000	aligátor americký
Anetka Žďarková z Ústí nad Labem	1 500	sova pálená
Anička Černá z Ústí nad Labem	6 000	vari černobílý
Aoyama Automotive Fasteners Czech, s. r. o.	7 000	jeřáb mandžuský
autorka detektivek Veronika Černucká z Oseku	2 000	ovce domácí – kamerunská
Barbora Jenčková z Litoměřic	2 000	leguán kubánský
Bc. Markéta Houdková z Ústí nad Labem	1 000	pralesnička strašná
Běháměspolu.cz z Jablonce nad Nisou	15 000	medvěd malajský
Běháměspolu.cz z Jablonce nad Nisou	15 000	medvěd malajský

Jméno, název firmy	Částka	Zvíře
Běhámespolu.cz z Jablonce nad Nisou	15 000	gepard štíhlý
Běhámespolu.cz z Jablonce nad Nisou	5 000	tamarin bělohubý
Běhámespolu.cz z Jablonce nad Nisou	5 000	kotul veverovitý
Blanka Vajrychová z Krupky	20 000	irbis
Dagmar Kuncová z Velkých Hamrů	1 500	trnorep skalní
Dagmar Mandovcová z Ústí nad Labem	5 000	makak kápový
Dana a Dušan Výborní ze Sebužína	1 000	sýček obecný
Dana a Jindra Skrčení ze Světce	2 500	puščík bělavý pobaltský
Dana Černovská z Roudnice nad Labem	4 000	nandu pampový
Dana Šalatová ze Žimu	5 000	kočkodan diadémový
Daniela Kačerová z Ústí nad Labem	2 500	sovice sněžní
Daniela Kačerová z Ústí nad Labem	3 000	kočka slaništní
Dášenska Mandovcová z Ústí nad Labem	4 000	kosman zakrslý
David Nosek + Barča Nosková z Višňové	5 000	vydra malá
děti a rodiče z MŠ U Plavecké haly z Ústí nad Labem	4 000	surikata
Dětský domov a Školní jídelna, Špálova 2, Ústí nad Labem, Rodinná skupinka – Sluníčka	2 500	tana severní
Doležalovi z Vejprnic	1 000	sýček obecný
Eleonorka z Prahy	4 000	muntžak malý
Eliška Lužinová z Teplic	1 500	majna Rothschildova
Eva a Jaroslav Novákoví z Ústí nad Labem (ANO 2011)	15 000	gepard štíhlý
Eva a Michal z Chotilska	6 000	hulman jávský
Eva Fialová, poslankyně PS PČR (ANO 2011) z Ústí nad Labem	35 000	slon indický
Eva Hrdá a Eva Valentová z Přelouče	2 000	chameleon jemenský
Eva Hubková a Libor Malý z Prahy	15 000	levhart mandžuský
Eva Šlégrová z Ústí nad Labem	1 500	sova pálená
Eva Zaplatílková z Ústí nad Labem	1 500	sova pálená
Fajtovi a Urbánkoví z Ústí nad Labem	14 000	anoa nížinný
František Bezouška z Ústí nad Labem	1 000	sklípkan Smithův
Hana Lauková z Mostu	1 000	piraňa Nattererova
Helena Nováková z Ústí nad Labem	1 000	agama koččinčinská
Helenka Klimešová z Ústí nad Labem	2 000	chameleon jemenský

Jméno, název firmy	Částka	Zvíře
Honzík Svět z Roudnice nad Labem	15 000	gepard štlhý
Horst Gyra z Litvínova	2 500	puštík bělavý pobaltský
Horst Gyra z Litvínova	2 500	sovice sněžní
ICE'N'GO! CZ, s. r. o.	35 000	žirafa Rothschildova
Ina Jarolímková z Ústí nad Labem	4 000	velemyš obláčková
Ing. František Hlavatý z Ústí nad Labem	5 000	lvíček zlatý
Ing. Luboš Štill z Trmic	3 000	trnucha skvrnitá
Jakub a Štěpán Havránkovi z Roudnice nad Labem	1 000	želva stepní
Jakub Cimerman z Ústí nad Labem	1 000	želva stepní
Jan Lužina z Teplic	1 500	majna Rothschildova
Jan Modlík z Ústí nad Labem	2 000	chameleon jemenský
Jan Mužík z Ústí nad Labem	5 000	kabar pižmový
Jan Rašovský z Litoměřic	2 000	leguán kubánský
Jan, Bára a Anna Šiblovi Sommerovi z České Lípy	1 500	turako fialový
Jana Marečková z Chomutova	2 000	hroznýšovec duhový
Jaroslav Komínek, náměstek hejtmana Ústeckého kraje	2 000	chameleon jemenský
Jaroslav Rybáček z Libochovan	1 000	želva stepní
Jaroslav Štumpf z Ústí nad Labem	6 000	mandril rýholící
Jaroslav Štumpf z Ústí nad Labem	5 000	sup himálajský
Jaroslav Švejdar z Ústí nad Labem	6 000	lemur kata
Jaroslav Švejdar z Ústí nad Labem	5 000	lvíček zlatý
Jitka Kubištová z Ústí nad Labem	2 500	puštík bělavý
JUDr. Ivan Elischer z Olomouce	1 000	rosnička včelí
Kačenka a Martínek Kunstovi z Oseku	1 000	sýček obecný
Kačenka Šmídllová z Jirkova	1 000	želva uhlířská
Kateřina a Vítek Chocholoušovi z Ústí nad Labem	1 500	kaloň pobřežní
klub žen-šen: Ludmila, Jitka, Iveta a Richard z Ústí nad Labem	2 000	čukvala zavalitá
kluci Kobrlovi z Ústí nad Labem	1 000	pralesnička azurová
kolektiv pracovníků Katedry jaderných reaktorů ČVUT FJFI z Prahy	10 000	lenochod dvoupřstý
Kristýna Chroustová z Ústí nad Labem	1 000	papoušek vlnkovaný
Ladislava Klofáčlová z Ústí nad Labem	1 000	sýček obecný

Jméno, název firmy	Částka	Zvíře
Lenka Ptáčková ze Žlutic	10 000	lenochod dvouprstý
Lenka Sikorová z Ústí nad Labem	1 000	karetka novoguinejská
Libůrek z Roudnice nad Labem	35 000	žirafa Rothschildova
Linda Zeřová a Patrik Novák z Ústí nad Labem	2 000	chameleon jemenský
Líný učitel z Pardubic	10 000	lenochod dvouprstý
Lucie Gerychová a Martina Slabá z Ústí nad Labem	5 000	makak káповý
Lucie Kolankiewiczová z Ústí nad Labem	4 000	surikata
Ludmila Bendová z Kralup nad Vltavou	1 500	sova pálená
Lukáš Antal a Pavla Šťastná ze Štětí	4 000	kosman zakrslý
Marcel Dvořák z Ústí nad Labem	4 000	velemyš obláčková
Marie a Milan Kořínkovi ze Zabušan	1 000	pralesnička strašná
Marie a Tom Kubíčkoví a Kuba Veselý z Ústí nad Labem	4 000	nandu pampový
Marie Tříšková z Ryjic	1 000	želva stepní
Marie z Jiříkova	1 000	scink dlouhonohý
Markalousovi z Liberce	1 000	karetka novoguinejská
Markéta Altová z Lovosic	1 000	sýček obecný
Martin Cimerman z Lovosic	6 000	lemur kata
Martin Dřevíkovský z Nové Role	2 000	leguán kubánský
Martin Kraus z Ústí nad Labem	1 000	želva amboinská
Martin Kraus z Ústí nad Labem	1 500	sova pálená
Martin Kraus z Ústí nad Labem	4 000	pekari páskovaný
Město Bílina	20 000	írbis
Mgr. Hana Štrýmplová a Ing. Linda Štrýmplová z Ústí nad Labem	2 000	chameleon jemenský
Mgr. Jan Bíl z Krupky	3 000	kočka slaništní
Mgr. Jiřina Endrštová z Lubné u Rakovníka	15 000	rosomák sibiřský
Mgr. Martin Tomas z Litoměřic	5 400	makak káповý
Mikolášovi z Roudnice nad Labem	1 000	sýček obecný
Míla Buldra z Ústí nad Labem	2 500	výr velký
Milada Lauková z Mostu	1 000	pralesnička azurová
Milan Kořínek a Katka Čavdarová ze Zabušan	1 000	kožnatka čínská
Miloslava Veselá z Chuderova	6 000	gueréza pláštiková

Jméno, název firmy	Částka	Zvíře
Miloš Huja z Ředhoště	2 000	koza domácí – holandská zakrslá
Miroslav Klement z Karviné – Nového Města	2 500	lori zelenoocasý
Miroslav Klement z Karviné – Nového Města	2 500	kajmánek malý
Míša, Klárka, Majda a Zuzanka z Hořic a z Prahy	5 000	pony shetlandský
Monika Bretová z Prahy	6 000	aligátor americký
Monika Vaněčková z Ústí nad Labem	5 000	vydra malá
MUDr. Jana Mikulcová z Rumburka	5 000	sup himálajský
MUDr. Josef Kořínek, Ludmila Matějčková a PharmDr. Lucie Drtinová, Ph.D., Zelená lékárna JLM Rumburk	80 000	tygr malajský
MUDr. Josef Kořínek, Ludmila Matějčková a PharmDr. Lucie Drtinová, Ph.D., Zelená lékárna JLM Rumburk	20 000	zebra Hartmannové
MUDr. Libuše Frintová z Litoměřic	4 000	nosál bělohubý
MUDr. Martin Frinta z Litoměřic	4 000	nosál bělohubý
MUDr. Martina Pokorná, Ph.D., z Ludvíkovic	15 000	rosomák sibiřský
MVDr. Tereza Frintová ze Semil	5 000	kočkodan Brazzův
Novotní z Chlumce	15 000	šakal čabrakový
Olga, Míša a Nina Pirklovy z Ústí nad Labem	6 000	lemur kata
Ondra Savulák z Ústí nad Labem	2 000	krajta královská
Pavel Bartoš z Ústí nad Labem	1 500	sova pálená
Pavel Jůza z Ústí nad Labem	5 000	lama krotká
Pavel Jůza z Ústí nad Labem	5 000	pony shetlandský
Pavla Hamouzová z Prahy	10 000	tapír čabrakový
Pavla Hamouzová z Prahy	10 000	jelen bělohubý
Pavčina a Roman Englerovi ze Světce	2 500	sovice sněžní
Pavčina Křtěnová Kastlová z Teplíc	2 000	leguán kubánský
Petr Bartoš z Ústí nad Labem	1 000	sklípkan kadeřavý
PharmDr. Lucie Drtinová, Ph.D., a Ing. Veronika Drtinová z Ústí nad Labem	5 000	tamarín bělohubý
Radek a Radomíra Šmejkalovi z Dolních Zálezel	2 500	výr velký
Radek Klábzuba z Jílového	1 500	kaloň pobřežní
Renata Češková z Ústí nad Labem	2 000	chameleon jemenský
rodina Achsova z Ústí nad Labem	4 000	kuandu obecný

Jméno, název firmy	Částka	Zvíře
rodina Malých z Litoměřic	2 500	puščík bělavý pobaltský
rodina Skrčených ze Světce	1 500	sova pálená
rodina Thielova z Ústí nad Labem	5 000	kotul veverovitý
rodina Thielova z Ústí nad Labem	5 000	kotul veverovitý
Rodinné centrum Slunečník, z. s., z Ústí nad Labem	5 000	pony shetlandský
RONICA, s. r. o., z Teplic	6 000	lemur kata
Růžena Lahovská, Pavel a David Novákoví z Ústí nad Labem	2 000	leguán kubánský
Seskupení natalem z Bořislavi	1 000	želva uhliřská
Slávek Chroust z Ústí nad Labem	2 000	krajta královská
Slávek Chroust z Ústí nad Labem	1 000	sklípkan Smithův
Spolchemie – Spolek pro chemickou a hutní výrobu, akciová společnost	10 000	zebra Hartmannové
Stanislav Grunt z Litoměřic	2 000	psohlavec orinocký
Statutární město Ústí nad Labem, městský obvod Neštětice	10 000	lenochod dvouprstý
Stavební odvodňovací prvky, s. r. o., z Ústí nad Labem	12 000	vlk hřivnatý
Sylva a Tereza Kazíkovy z Ústí nad Labem	1 500	sova pálená
Šárka Ludvíková a Ondřej Novotný z Prahy + Barbora Hašková a Jan Ludvík z Litoměřic	2 000	ovce domácí – kamerunská
Šlejharovi z Michalovic u Mladé Boleslavi	1 000	želva uhliřská
Štěpánkovi z Ústí nad Labem	1 500	sova pálená
Táda a Bětko Hrubanovi ze Zákup	12 000	lemur kata
Tereza Žďarková z Ústí nad Labem	1 500	křepelka korunkatá
TOMÁŠ – stavebniny, spol. s r. o., z Ústí nad Labem	10 000	lenochod dvouprstý
Tomáš Kříž ELEKTROOPRAVY z Prahy	2 500	lori zelenoocasý
Tomáš Zahrádka z Ústí nad Labem	1 000	korálovka mexická
Tonová Libuše z Bohušovic nad Ohří	3 000	sova pálená
Václav Sekera s rodinou z Mnetěše	1 000	sýček obecný
Veronika Hamatová z Ostrova	1 000	pralesnička azurová
zaměstnanci firmy Cvrček, s. r. o., z Ústí nad Labem	10 000	zebra Hartmannové
Zaplatílek Květoslav z Ústí nad Labem	1 000	piraňa Nattererova
ZŠ s RVMPB Buzulucká, Teplice	2 500	výr velký
ZŠ s RVMPB Buzulucká, Teplice	1 000	čukvala zavallitá

Jméno, název firmy	Částka	Zvíře
ZŠ s RVMP Buzulucká, Teplice	6 000	lemur kata
Zůza Radechovská z Karlových Varů	1 000	korálovka mexická
Zůza Radechovská z Karlových Varů	2 500	sovice sněžní
žáci 5. A a 5. B ZŠ Velké Březno	1 000	želva zubatá
žáci a žákyně Základní školy Teplice, U Nových lázní 1102	1 500	sova pálená
žáci ZŠ Dubí 1	5 000	alpaka
žáci ZŠ Jiříní z Ústí nad Labem	1 500	sova pálená
žáci ZŠ Jiříní z Ústí nad Labem	5 000	tamarín bělohubý
žáci ZŠ Svážná z Mostu	1 500	sova pálená

PATRONI

Jméno, název firmy	Částka	Zvíře
Adam Kršík z Postoloprť	1 000	žirafa Rothschildova
Advice, s. r. o., z Ústí nad Labem	1 000	agama kočincínská
Advice, s. r. o., z Ústí nad Labem	1 000	vydra malá
Agentura GERMA, s. r. o., z Ústí nad Labem	5 000	žirafa Rothschildova
Anna Zahradníčková z Mostu	2 000	surikata
Antonín Mrňák z Lovosic	1 111	alpaka
Björn Stierhof z Bruggu	2 000	kočka slaništní
Burbonka z Ústí nad Labem	5 000	tapír čabrakový
Burešovi z Ústí nad Labem	1 000	lemur kata
Dana Červená z Kadaně	1 000	slon indický
Dana Homutová z Litoměřic	1 000	gibon bělolící
Daniel Němec z Teplic	1 000	tuleň obecný
Daniela Tvarůžková z Bruntálu	1 000	sup himálajský
David a Eva Severovi z Ústí nad Labem	5 000	lev konžský
Denkovi z Prahy 6	1 000	krajta zelená
Dušan Ospalík z Ústí nad Labem	1 000	výr velký
Eliška Michalíková z Prahy	1 000	lenochod dvouprstý
ESN Usti	1 000	lenochod dvouprstý
Eva a Zbyšek Poslovi z Tisé	1 000	kočka slaništní
Hana Laube z Lovosic	1 000	orangutan bornejský
Hana Müllerová z Teplic	2 000	gepard štíhlý
Hana Nosková z Opavy	2 400	tuleň obecný
Hanka Utinková z České Lípy	1 000	lenochod dvouprstý
Helena Klimešová z Ústí nad Labem	1 500	medvěd malajský
Helena Klimešová z Ústí nad Labem	1 000	slon indický
Irena Černovská z Roudnice nad Labem	5 000	tuleň obecný
Ivana Wettsteinová z Teplic	1 000	surikata
Iveta Ospalíková z Ústí nad Labem	1 000	sovice sněžní
Jan Sommer z Ústí nad Labem	1 000	aligátor americký
Jana a Vladimír Frančekovi z Aše	1 000	surikata
Jana Červená z Kadaně	1 000	slon indický

Jméno, název firmy	Částka	Zvíře
Jana Marečková z Chomutova	3 000	tygr malajský
Jarmila Waliszewská z Ostravy	2 000	slon indický
Jaromír Ducháček z Frýdlantu v Čechách	1 000	tuleň obecný
Jindřich Ospalík z Ústí nad Labem	1 000	sýček obecný
Jírka Hajšl z Roudnice nad Labem	5 000	orangutan (kříženec)
Jiří Hodek z Ústí nad Labem	1 000	tučňák brylový
Jitka Štěrbová z Ústí nad Labem	1 500	tygr malajský
Kačka Kačincová z Postoloprť	1 000	žirafa Rothschildova
Kamil a Linda Zsirayovi z Prahy	1 000	slon indický
Kamil a Linda Zsirayovi z Prahy	1 000	slon indický
Kateřina Kasanová ze Znojma	2 000	orangutan bornejský
Klárka Fialová z Roudnice nad Labem	5 000	kuandu obecný
Kobrzkovi z Varnsdorfu	2 000	surikata
Koudelkovi z Ústí nad Labem	2 000	lenochod dvouprstý
Lenka Prokešová z Brandýsa nad Labem	1 000	levhart obláčkový
Lenka Sommerová z Ústí nad Labem	1 000	tapír čabrakový
Lída Sadílková z Teplic	1 000	slon indický
Linda Zeřová a Patrik Novák z Ústí nad Labem	1 000	lenochod dvouprstý
Lucie Čiháková z Ústí nad Labem	1 000	irbis
Lucie Kohoutová z Křivoklátu	5 000	orangutan (kříženec)
Mareček Fiala z Roudnice nad Labem	5 000	panda červená
Marek Štíbr z Ústí nad Labem	1 000	lev konžský
Martina a Josef Ottovi z Jeníkova	1 000	osel somálský
Matěj Škuta z Prahy	1 200	lenochod dvouprstý
Mgr. Hana Štryplová a Ing. Linda Štryplová z Ústí nad Labem	4 000	velemyš obláčková
Mgr. Tomáš Cimbotá, advokát a patentový zástupce z Olomouce	6 000	kuandu obecný
Mgr. Tomáš Cimbotá, advokát a patentový zástupce z Olomouce	6 000	osel somálský
Milada Mičanová z Prahy	1 000	slon indický
Monika a Tomáš Kotvovi z Prahy	2 000	panda červená
Monika Hrdličková z Prahy 5	1 000	dytík velký
Monika Pazáková z Prahy	1 000	levhart mandžuský

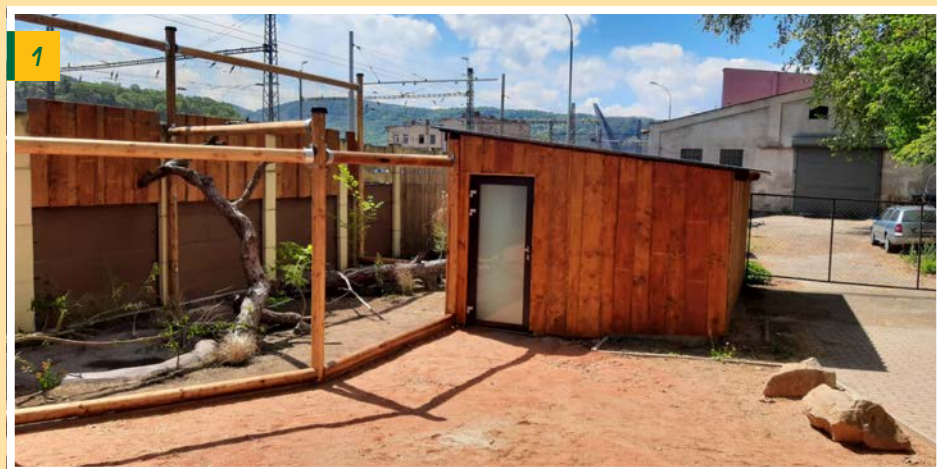
Jméno, název firmy	Částka	Zvíře
Monika Říhová z Bystřan	2 000	lenochod dvouprstý
MUDr. Taťána Lomíčková z Prahy	1 500	tuleň obecný
Nicola Dunová z Plzně	2 000	lama krotká
Ondřej Sedláček z Mostu	2 000	irbis
Pavla Hamouzová z Prahy	2 000	kuskus medvědí
Petra Černocká a Jiří Pracný z Prahy	20 000	orangutan bornejský
Petra Pospíšilová z Krupky	1 500	lemur kata
Petra Pospíšilová z Krupky	1 200	tuleň obecný
Psoťovi z Mostu	1 000	vari černobílý
Radek a Radomíra Šmejkalovi z Dolních Zálezel	5 000	kachna domácí – smaragdová
Radimek Fiala z Roudnice nad Labem	5 000	medvěd malajský
Renata Česká z Ústí nad Labem	2 000	orangutan bornejský
Renata Wettsteinová z Teplic	1 000	korunáč vějířový
rodina Štránských z Ústí nad Labem	2 000	lemur kata
Simona Krausová, Zuzana Němcová a Jana Stejskalová z Broum	1 500	tučňák brýlový
Tobiáš Tichý z Hostivic	1 000	lenochod dvouprstý
Tomáš Kraus ze Žatce	1 000	želva tlustohrdlá
Veronika a Pavel Hartmanovi z Prahy	2 000	zebra Hartmannové
Vlasta Straková z Prahy	1 000	orangutan (kříženec)
Vojtěch Kari Karásek z Prahy	1 000	lenochod dvouprstý
Zdeněk Kalous z Ústí nad Labem	1 000	lev konžský
Zdenka Měhýžová z Litoměřic	1 000	slon indický
Zdenka Měhýžová z Litoměřic	1 000	žirafa Rothschildova
Zdenka Měhýžová z Litoměřic	1 000	želva hvězdnatá
žáci 1. ZŠ z Lovosic	10 000	irbis
žáci Základní školy Hluboká z Ústí nad Labem	8 000	levhart mandžuský

Provozní útvar

Činnost provozního útvaru

Libor Ipser

Úsek údržby se v roce 2020 podílel na pravidelné údržbě areálu zoologické zahrady, Centra pro zvířata v nouzi a areálu Vrstevnice. Zároveň spolupracoval s úsekem fyzického zajištění BOZP, zajišťoval vozový park a budování či rekonstrukce chovatelských zařízení a expozic. Úsek údržby se také podílel na zajišťování veřejných zakázek a opravě vzniklých škod a havárií. Zoologická zahrada opět obdržela od zřizovatele, statutárního města Ústí nad Labem, účelové příspěvky, které byly použity na řešení jak havarijních situací a problematiky bezpečnosti práce, tak na běžné opravy a úpravy areálu zoo. Tyto finance byly poskytnuty jak na investiční, tak na neinvestiční činnosti a jejich realizací byl pověřen úsek údržby.

Rozšíření expozice australského ptactva

Tato expozice byla slavnostně otevřena 1. května 2019. V roce 2020 došlo ke zbudování druhé voliéry (**foto 1**), která je obydlena párem kysráčků modrolících a dytíků velkých.

Voliéra je obsazena celoročně a poskytuje požadované podmínky pro případné odchovy.

Rekonstrukce venkovního výběhu anoa nížinných

Během nucené uzavírky areálu zoo z důvodu protiepidemických opatření došlo k rekonstrukci venkovního výběhu anoa nížinných.

Výběh byl vybaven novou ohradou (*foto 2*), betonovou podezdívkou i odchyťovým místem.

Rekonstrukce venkovního výběhu nosorožců

Po úhynu samice nosorožce tuponosého Zambý je expozice prázdná. Za finanční podpory zřizovatele došlo k výměně asfaltového podloží (*foto 3*) za vhodný materiál. Dále byly opraveny dílčí závady na venkovním výběhu.

Odstranění starého povrchu zajišťovala firma Dembag, s. r. o. Provozní útvar zajišťoval koordinaci a následné úpravy výběhu.

4

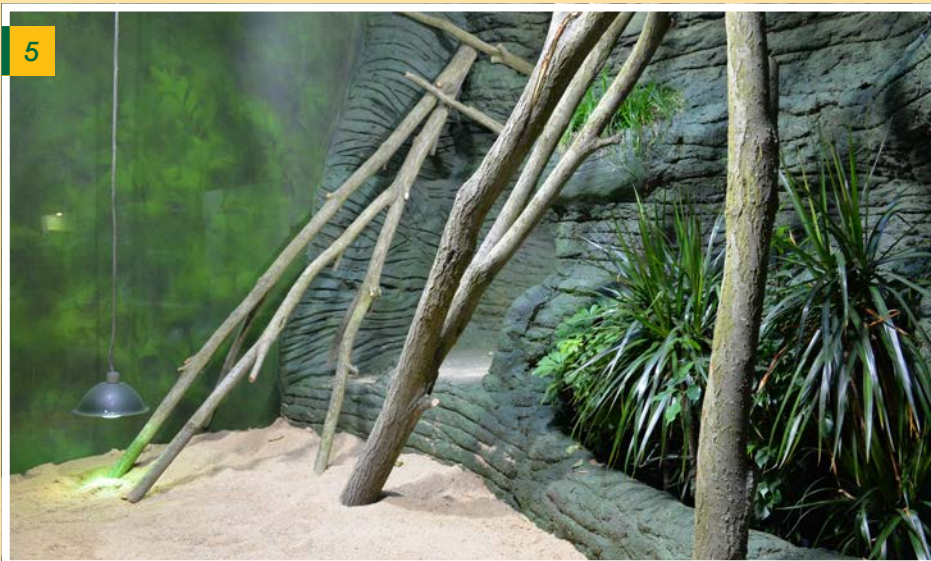
Rekonstrukce střechy stáje zeber Hartmannové

V roce 2020 došlo k rekonstrukci střechy stáje pro zebry Hartmannové. Byla kompletně vyměněna střešní krytina (**foto 4**) a opraveno zateplení střechy.

Původní krytina byla zprvu objednána pro budovu Muzea města Ústí nad Labem, které ji ovšem pro nízkou kvalitu materiálu odmítlo. Posléze tedy byla použita v ústecké zoo k zastřešení stáje pro zebry, kde došlo k jejímu popraskání.

Za finančního příspěvku od zřizovatele ve výši 299 030 Kč byla krytina vyměněna.

5

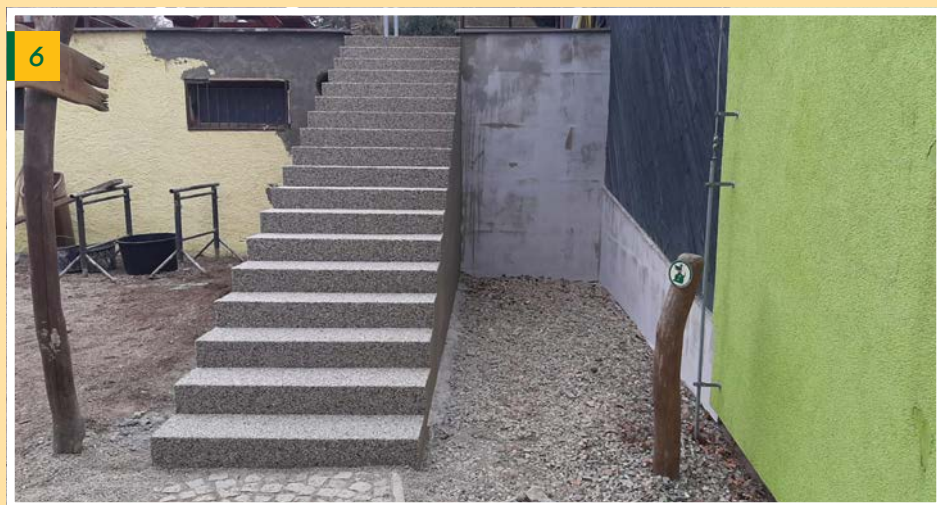

Rekonstrukce expozic pavilonu exotária

V roce 2020 byly provedeny rekonstrukce několika expozic pavilonu exotária. Jedná se o pokračování započatých oprav z roku 2019.

Došlo k rozdělení velké expozice, kde vznikla nová terária pro leguány kubánské a nosorohé (**foto 5**). Obě terária se nacházejí v horním patře pavilonu. Úpravou prošla také expozice lvíčků zlatých a kaloňů pobřežních.

Výrazného zvětšení se dočkalo terárium ve spodním patře, kam byli přesunuti korovci mexičtí. Jejich expozice nyní poskytuje požadované podmínky pro případné odchovy.

Schodiště u restaurace Koliba

Schodiště spojující restauraci Koliba s dětským hřištěm bylo v roce 2020 kvůli svému špatnému technickému stavu zrekonstruováno (**foto 6**).

Venkovní expozice aligátorů amerických

Venkovní expozice pro aligátory byla opravena a zrekonstruována (**foto 7**). Došlo ke zvýšení betonových zdí, které byly vybaveny pohledovými skly pro lepší pozorování.

Spolu s tím bylo opraveno také odtokové zařízení a výhřevná lampa.

Oprava podlah u medvědů

Vnitřní expozice medvědů malajských v pavilonu šelem byla opravena za účelem lepšího čištění a údržby.

Podlahové plochy byly vyspárovány a natřeny ochranným nátěrem, aby nedocházelo k zachytávání nečistot (*foto 8*).

Rekonstrukce dvorku u žiraf

Venkovní výběh, který je někdy používán pro vodušky jelenovité, byl zrekonstruován také v roce 2020. Došlo k úpravám povrchu (*foto 9*) i opravám drobných závad a nedostatků.

Personální obsazení

Personální obsazení k 31. 12. 2020

Vedení zoo

MVDr. Dušan Usvald – ředitel organizace (od 26. 11. 2020)

Jana Řičánková – vedoucí kanceláře ředitele

Klára Benešová – asistentka ředitele

Ing. Michaela Matkovičová – asistentka ředitele (mateřská dovolená)

Ing. Lukáš Štěrba – zástupce ředitele pro péči o zvířata a zahradnictví

Ing. Petra Padalíková – vedoucí ZÚ (mateřská dovolená)

Ing. Soňa Rysková – vedoucí EPÚ

Nikola Roštejnská – vedoucí ÚKV

8 osob

Odborní pracovníci zoo

Ing. Pavel Král – zoolog

Ing. Eliška Barcalová – zooložka

Lukáš Ševcovic – zoolog

Mgr. Martina Dvořáková – zooložka (mateřská dovolená)

Mgr. Stanislav Lhoťa, Ph.D. – vědecký pracovník (projekt Pesisir Balikpapan)

Marcela Vaňková – vedoucí přípravy krmiv

6 osob

Další vedoucí pracovníci

Soňa Svobodová – vedoucí zahradnického úseku

Jaroslava Ježková – vedoucí Centra pro zvířata v nouzi

Libor Ipser – vedoucí úseku údržby

Jaroslav Havlíček – mistr střediska dopravy

4 osoby

Zaměstnanci

Zoologický útvar – 32

Ekonomicko-personální útvar – 5 + 2 letní pokladní

Útvar kontaktu s veřejností – 3

Provozní útvar – 12

Botanický úsek – 8

Centrum pro zvířata v nouzi – 7

69 osob

CELKEM kmenových – 87 osob

Zoologická zahrada Ústí nad Labem, p. o.

Drážďanská 23

400 07 Ústí nad Labem

e-mail: zoo@zoousti.cz

tel.: +420 475 503 354

internet: www.zoousti.cz; www.choboti.cz